

Bütün
ülkelerin
proleterleri
birleşiniz!

yeni yol

TİP ve TKP Merkez Komiteleri tarafından yayınlanmaktadır

15 Nisan 1988, Sayı 12

Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitelerinin 1 MAYIS bildirisi

Emekçiler birleşelim, sesimizi yükseltelim

1 Mayıs'ı kutlamaya hazırlanıyoruz. Bu yıl 1 Mayıs kutlamalarımız geçen yıllara oranla daha güçlü olacak. İşçiler, öteki emekçiler mücadeleye atılmadan, kendi seslerini duyurmadan durumda kalıcı değişiklikler sağlamanın olanaksız olduğunu her geçen yıl daha iyi görüyorlar.

Hükümet 1 Mayıs emekçi bayramının, işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma gününün özgürce kutlanmasının önündeki engelleri kaldırmamıştır. 12 Eylülcülerin koydukları yasaklar sürmektedir. Bu 1 Mayıs'ta emekçi gününün bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de özgürce kutlanması için var-

gücümüzle sesimizi yükseltelim.

Hükümetin 1 Mayıs'tan korkusu nedensiz değildir. Emekçilere her gün yeni zamlardan, yeni vergilerden, işsizlikten başka bir şey vermeyen bir hükümet, 1 Mayıs'ta onların özgürce görüşlerini dile getirmelerine hiç tahammül edebilir mi?

Emekçilerin yaşamı her geçen gün daha da katlanılmaz olmaktadır. Bu gidişin sonu ne olacaktır? Bu 1 Mayıs'ta bugünkü gidişe karşı olan bütün güçlerin, sol güçlerin ve parlamentodaki muhalefet partilerinin, sendikaların ve öteki meslek örgütlerinin üye ve temsilcileri, aydınlar biraraya gelip seslerini yükseltmelidir. Emekçileri dikkate alan yeni

bir ekonomik politikanın güçleri ancak bu yolla oluşabilir.

Türkiye hâlâ bir yasaklar ülkesi olmaya devam ediyor. Hükümet insan haklarının ayaklar altına alınmasına son verileceği yolunda yaptığı açıklamaları hayata geçiriyor.

Sendikal haklardaki kısıtlamalar bu 1 Mayıs'ta da sürüyor. İşçi sınıfı buna razı değildir. Geçtiğimiz Mart ayında ülke çapında yapılan yemek boykotu bunu kanıtlamıştır. Bu 1 Mayıs'ta hep beraber sendikal hak ve özgürlüklerin eksiksiz sağlanması istemini yükseltelim.

Kürt halkı üzerindeki baskı azalmaksızın sürmektedir. Hükümet Kürt halkının varlığını tanımaya, bunun gereklerini yerine getirmeye yanaşmamaktadır. Sorunun üzerine hâlâ askeri yöntemlerle gidilmekte, kan dökülmektedir. Bu yolun sonu yoktur. Kürt ulusal sorununun üzeri atlanarak demokrasiye geçilemez. Bu 1 Mayıs'ta, Kürt halkının varlığının tanınması, özel askeri birliklerin gölgeden çekilmesi, ulusal baskıya son verilmesi için, soruna adil, demokratik, barışçı bir çözüm bulunması için sesimizi yükseltelim.

Ülkemiz hâlâ insanların politik düşünceleri nedeniyle tutuklandığı, işkence gördüğü, ağır hapis cezalarına çarptırıldığı, ya da işinden gücünden edildiği

Devamı 10 sayfa

Kutlu ve Sargın serbest bırakılmalı, TBKP'nin legal olarak kurulmasının önündeki engeller kaldırılmalıdır!

TİP ve TKP Merkez Komiteleri, Kutlu ve Sargın hakkındaki Ankara DGM Savcılığının iddianamesini değerlendirdikten sonra, kamuoyuna aşağıdaki açıklamanın yapılmasını kararlaştırmışlardır.

Genel sekreterlerimiz Sargın ve Kutlu hakkında Ankara DGM Savcılığının hazırladığı iddianame bir kere daha göstermiştir ki, komünist partisinin serbestçe kurulup çalışması artık kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Kutlu ve Sargın TBKP'nin çalışmalarını legal olarak başlatmak amacıyla ülkeye döndüler. Savcılık iddianamesinde bu konuyu hiç ele almamaktadır. Komünist Partisinin yasaklı tutulmasını haklı gösterecek inandırıcı tek bir kanıt öne sürmemektedir.

TBKP'nin dünya görüşü, sorunlara yaklaşımı, güncel ve temel amacı Program Tasarısında ayrıntılı olarak ortaya konmuştur. Savcılık bu görüşleri hiç dikkate almamakta, bunun yerine komünistler ve komünist partisi hakkında keyfi ve subjektif değerlendirmelere yer vermektedir. Aynı şekilde TİP ve

TKP'nin, komünist önderlerin bütün kamuoyunca bilinen mücadeleleri iddianamede hiç söz konusu edilmemekte, bunun yerine kimliği belirsiz bazı kişilerin, nerede yapıldığı bile belli olmayan komünizm hakkındaki açıklamaları kanıt sayılmaktadır.

Ankara DGM savcıları çoktan iflas etmiş olan 12 Eylülcü mantığı ısrarla sürdürmeye çalışmaktadırlar. Bu, ilerici düşünce ve eylemleri suç sayma, politik ilişkileri sürekli gergin tutma, politik çoğulculuğa, uygar politik tartışmaya izin vermeme mantığıdır. Savcılar, demokrasinin, çağdaş politik yaşamın vazgeçilmez bir unsuru olan komünist hareketi, kendisine karşı sürekli yıkıcı bir mücadele verilmesi gereken bir güç gibi göstermeye çalışmaktadırlar. İddianameyi kaleme alanlar, kendilerini komünizme karşı dünya çapında yürütülen bir haçlı seferinin militanı gibi görmektedirler.

Günümüzün gerçeklerini kabul etmeye yanaşmamak, dünyanın ve ülkemizin politik coğrafyasını zorbalıkla değiştirmeye çalışmak tehlikeli sonuçlar getirecektir.

Toplumumuz kendi deneyiyle bu

Devamı 11. sayfa

Nihat Sargın ve Haydar Kutlu hakkında Ankara DGM Savcılığı tarafından hazırlanan iddianame ile ilgili olarak TİP ve TKP Politik Bürolarının yaptığı değerlendirme temelinde kaleme alınan Yeni Yol'un yazısını 6. ve 7. sayfalarımızda bulabilirsiniz.

"Sovyet kamuoyu Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmalarını talep etmektedir."

Sovyet İnsan Hakları Savunucularından Sargın ve Kutlu'yla Dayanışma

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Sovyetler Birliği İzleme Komitesi'ne bağlı İnsan Hakları Uluslararası Komisyonu, Türkiye'de tutuklu bulunan komünist liderler, Sargın ve Kutlu'nun derhal serbest bırakılmalarını istedikler. Sovyet Pravda gazetesinde yer alan haberde belirtildiğine göre, çağrıyla imza atanlar arasında söz konusu komisyonun üyelerinden Felsefe bilimleri doktoru F. Burlatski, Belorusyalı yazar A. Adamoviç ve yazar D. Granin de bulunuyor.

Pravda gazetesinde "kovuşturmaya son verilsin" başlığı altında yer alan İnsan Hakları Komisyonu açıklamasında, TKP Genel Sekreteri H. Kutlu ve TİP Genel Sekreteri N. Sargın'ın tutuklanmalarının, onlara yönelik yasa dışı uygulamalarda bulunulmasının, demokrasi-den, barıştan ve emekçilerin çıkarlarından başka hiç bir düşüncesi olmayan Türkiye'li yurttaşların legal faaliyetini engelleyen otoriter yasağın yarattığı kaygı belirtiliyor.

Açıklamada ayrıca şunlar vurgulanıyor: "Türk yetkililerinin bu tavır, Türkiye'nin Helsinki Sonuç Bildirgesi gereğince üzerine aldığı yükümlülüklerle çelişmektedir. Sovyet kamuoyu, Sargın ve Kutlu'ya yönelik ömür boyu hapis cezası tehlikesi taşıyan adli kovuşturmaya son verilmesini, onların serbest bırakılmalarını ve ülke politik yaşamına katılma hakkına kavuşturulmalarını talep etmektedir."

Orta Doğu Ulusal Kurtuluş Hareketleri ve Komünist Partileri DGM savcılığınca istenen cezaları ortak bir açıklamayla protesto ettiler.

Orta Doğu Ulusal Kurtuluş Hareketleri ve Komünist Partilerinin ortak açıklamasında şöyle denilmiştir:

Türkiye Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlığına;

Biz aşağıda imzaları bulunan ulusal kurtuluş hareketleri 16 Kasım 1987 günü Türkiye'de demokratikleşme sürecini başlatmak ve bu sürece katkıda bulunmak amacıyla kendi özgür iradeleriyle yurda dönen tanınmış iki komünist lider TKP Genel Sekreteri H. Kutlu ve TİP Genel Sekreteri N. Sargın'ın ağır işkenceden geçirilmelerinden ve bugüne kadar tutuklu bulunmalarından büyük endişe duyarken bir de DGM savcısının hiçbir demokratik kurallarla ve insan haklarıyla bağdaşmayan ağır hüküm is-

UYGAR DÜNYAMIZLA YENİ BAĞ KURAN, BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK İSTEYEN BİR FİLİSTİN ÇOCUĞU

Babası ile TKP Genel Sekreteri H. Kutlu ve TİP Genel Sekreteri N. Sargın'ın durumları ve bu iki yurtsevere karşı uygulanan insanlık dışı yöntemler üzerine konuşuyoruz. Çocuk merakla irkiliyor ve bizi dinliyor. Bizim konuşmamız bitmeden annesinin kucağına fırlayarak onun aracılığıyla Kutlu ve Sargın'ın son durumlarını, onların özgürlüklerine kavuşup kavuşmadıklarını soruyor. Bizim bu iki lidere yapılanları anlatıp hâlâ tutuklu bulunduklarını söylememiz üzerine hemen kendi yaşamı, Siyonist uygulamaları Kutlu ve Sargın'ın durumu arasında sağduyusuna dayanarak bağ kuruyor. Ve onlara mektup yazmak istediğini ve bizim bu mektubu iletmemizi talep ediyor. Biz bu acı ve çileler içinde büyüyen, barış, demokrasi ve özgürlük isteyen Filistin çocuğunun isteğini memnuniyetle kabul ediyoruz.

Bu özgürlük isteyen Filistin çocuğu mektubunda şöyle diyor:

19-3-1988

"Sevgili yoldaşlar H. Kutlu ve N. Sargın; İçerisinde sizlere olan sevgimi, başarı dileklerimi taşıyan bu mektubumu bütün sevgi ve sevincimle yazıyorum. Ülkemize olan yalıcılığınızı büyük bir sevgi ve ilgiyle izledim. Bu da beni, yurdunuzda yaşam hakkını düşünmeye itti. Buna benzer bir yalıcılığı da, gaspedici, Siyonist yönetimin boyunduruğunda bulunan ülkem Filistin'e yapmayı temenni et-

tim.

Son olarak sizlere en büyük takdirimi, ülkemizde tam barış için olan en sıcak umutlarımı sunarım.

İmzalarınızı taşıyan fotoğraflarınızı göndermenizi sizlerden rica ediyorum. Vatanımız Türkiye için sagolasınız.

Yaş: 10 yıl

Luna UREYFAT
Filistin Çocuğu

temlerini öğrenmiş bulunuyoruz.

Türk hükümeti ve yetkililerinin bu iki yurtsevere karşı izlediği yöntem ne insan haklarıyla ne Avrupa İnsan Hakları Beyannamesi ile ve ne de Türk hükümetinin "demokratikleşme" ve AET topluluğuna katılma istemleriyle bağdaşmaktadır.

Bizler Türk hükümeti ve yetkililerinin insan hak ve hürriyetlerini çiğneyen, insanlık suçu işkencelere arka çıkan bu antidemokratik uygulamalarını protesto ediyor, H. Kutlu ve N. Sargın'ın derhal serbest bırakılmalarını, genel bir politik affın çıkarılarak insanların kendi düşünceleri doğrultusunda özgürce örgütlenmelerine olanak verilmesini talep ediyoruz.

Irak Komünist Partisi
Filistin Komünist Partisi
Filistin'in Kurtuluşu İçin Demokratik Cephe
Suriye Komünist Partisi
Filistin'in Kurtuluşu İçin Halk Cephesi
Mısır Komünist Partisi
Yurt Dışında Mısırlı Yurtseverler Topluluğu
Bahreyn Ulusal Kurtuluş Cephesi
Ürdün'de Halkın Mart Komiteleri

Bahreyn Halk Cephesi
Ürdün Halk Kurtuluş Cephesi
Lübnan Komünist Partisi
Irak Kürdistan Demokratik Halk Partisi
Ürdün Komünist Partisi
Suudi Arabistan Komünist Partisi
Filistin Halkının Mücadele Cephesi
Ürdün'de Halk Cephesi Örgütü
Ürdün'de Demokratik Cephe Örgütü / Mecid
Irak Kürdistan Sosyalist Partisi
Irak Kürdistan Demokratik Partisi
Irak Kürdistan Yurtseverler Birliği
Irak Demokratlar Topluluğu

Yunanistan'da 7 İşçi Federasyonu "Kutlu ve Sargın'a Özgürlük" Toplantısı Düzenledi

Yunanistan'da Belediye İşçileri Federasyonu, İnşaat İşçileri Sendikaları, Deri İşçileri Sendikaları, İplik İşçileri Sendikaları, Dokuma İşçileri Sendikaları, Metal İşçileri Sendikaları ve İlaç İşçileri Sendikaları Federasyonları Nihat Sargın ve Haydar Kutlu ile dayanışma toplantısı düzenledi. Toplantıya, Kutlu ve Sargın'a Özgürlük, Türkiye'de İnsan Hakları Komitesi ve TDB aktif katıldılar. Özgürlük Komitesi'nden ve Belediye

Devamı 8. sayfa

Teodorakis-Özal Görüşmesi ve Demokrasi Tartışması

Nisan ayı başında ünlü bir konuk vardı ülkemizde. Konuğumuzun ünü yalnızca onun, dünyanın sayılı bestecilerinden biri olmasından gelmiyordu. Onun ünü aynı zamanda, bir komünist, bir demokrat, bir özgürlük savaşçısı olarak örnek yaşamından geliyordu. Halkımızın bu büyük dostu, barış, demokrasi ve sosyalizm kavgasında yoldaşımız, arkadaşımız Mikis Teodorakis, ülkemizde gerek muhalefet parti liderlerine, gerekse Başbakan Özal'a getirdiği mesajlarla, yaptığı konuşmalarla da dikkati çekti. Çok genç denilecek yaşta beri bir antifaşist direniş savaşçısı, bir komünist olarak gerek hapiste, gerekse sürgünde acılı bir yaşamın yenilmez kahramanı olan Teodorakis, alçakgönüllü ve yüce kişiliğiyle halkımızda silinmez izler bıraktı. İlginç olanı, 1967'de Yunanistan'daki albaylar cuntasının cezaevlerinden, sürgün kamplarından geçen Teodorakis, bu kez, 1974'den beri komünist partisinin özgür olduğu Yunanistan'dan geliyor ve Türkiye'de tutuklu iki komünist lider Sargın ve Kutlu'nun özgürlüğünü savunuyordu. Teodorakis'in Türkiye'de muhalefet parti liderleri ve Başbakan Özal'a yaptığı görüşmelerdeki ana konulardan birisi buydu.

Kutlu ve Sargın'ın tutuklu olmasından duydukları kaygıyı dile getiren ve Özal'a "Türkiye'de demokrasiye dönüldüğü" yolundaki sözlerini hatırlatan Teodorakis'e Başbakan Özal'ın yanıtı ne oldu? Kısaca ifade edersek Özal, "sorunun hükümetin değil, adaletin sorunu olduğunu, komünist partisi üzerindeki yasağın zaman içinde kalkabileceğini, Türkiye'de komünist partisinin kurulmasına anti-Sovyetik çevrelerin engel olduğunu" söyledi. Özal'ın getirdiği bütün bu gerekçeler kendisinin ve hükümetin dışında gibiydi.

Ama gerçekte böyle midir? Sorun, denildiği gibi, adaletin, anti-Sovyetik çevrelerin ya da zamanın sorunu mudur? Yoksa sorun, Türkiye'de demokrasi sorunu mudur? Başbakan Özal'ın komünist partisinin yasaklı olması konusunda getirdiği bütün bu gerekçeler, aynı zamanda demokrasiye getirilen gerekçelerdir. Eğer bir ülkede gerçek demokratik mekanizmalar kurullarıyla, kurumlarıyla, adaletiyle, bağımsız mahkemeleriyle, insan hak ve özgürlüklerinin teminatı olan Anayasasıyla işlemiyorsa, işte o zaman komünist partisi üzerindeki yasak, bazen zamanlama, bazen yasalar, bazen de anti-Sovyetik çevrelere bağlanabilir. Sorun, nasıl bir demokrasiden yana olunduğu, gerçek bir demokrasi için var mıyız, yok muyuz sorunu mudur.

Komünist partisi üzerindeki yasağın kendi hükümetinden ya da kendisinden gelmediğini ispatlamaya çalışsan Başbakan Özal'ın demokrasi konusundaki sözleriyle yaptıkları ne ölçüde tutarlıdır?

Diyelim ki, komünist partisinin yasalılığı kendi dışındaki güçlerce engelleniyor ve o

bu güçlere müdahale edemeyecek kadar güçsüz, pekâlâ o zaman, bizzat bu hükümet tarafından özgürlükleri kısıtlamak için niçin yeni adımlar atılıyor? Örneğin, zaten sansürlü olan basının özgürlüğünü daha çok kısmak için yeni yasalar gündemde. Örneğin yeni ceza yasağı taslağı. Yeni ceza yasağı ön taslağını hazırlayan komisyonda yer alan, ancak yapılmak istenenlere karşı olduğu için bu komisyondan istifa eden Prof. Nevzat Toroslu bu konudaki açıklamasında, sanığa işkence yapma suçunun cezasının yürürlükteki kanuna nazaran azaltıldığına dikkati çekerek şöyle demişti: "Baskıcı ceza sistemlerine özgü olan ve günümüzde 'insanlık suçu' diye nitelenen 'işkence suçlarını' bu şekilde hafifletme çabalarını, demokratik, özgürlükçü bir devlet anlayışı ile bağdaştırmak mümkün değildir". (8.2.1988 Hürriyet) Bu böyleyse, Avrupa Konseyi'nin "İşkenceye karşı Uluslararası Sözleşmesi"ni imzalamış olan bu hükümet, hazırlattığı ceza yasağıyla büyük bir çelişkiye düşmüş olmuyor mu? Kutlu ve Sargın Türkiye'ye geldiklerinde Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde işkence gördükleri zaman hükümet bundan habersiz miydi? Örnekler çoğaltılabilir ve bunlar, bu hükümetin demokrasi konusunda ne kadar samimi olduğunun da ölçütleridir.

Bu işin bir yanı, Diğeri ise, diyelim ki, Başbakan Özal ve hükümetin demokrasi konusunda samimi, ama daha ileri gitmekten, ne yapacağı belli olmayan ordu içindeki darbecilerden oturu korkuyor. Korkunun ecele faydası olmadığı bilinen bir atasözüdür. Hele başkalarının biçliği "eceli" önlemek ancak korkuyu yenmekle mümkündür. Her on yılda bir artık gelenekleşen askersel darbelerden seçimle gelmiş politikacıların bir kenara atılmasından, parlamenter sisteme ara verilmesinden, bu anormal uygulamalardan kurtulmak, Türkiye'ye artık parlamenter sistemiyle, politik partileriyle, insan haklarını, özgürlükleri garanti altına alan anayasası ve yasalarıyla kurulmuş bir demokratik işleyiş kazandırmak mümkün değil midir? Bu konuda kim birleşmiyor ki? SHP de, DYP de ANAP da bu konuda çeşitli kereler görüş belirttiler. Bu sözler samimi ise, bugünkü parlamento bir bütün halinde askersel darbelerin karşısındadır. Parlamento dışındaki demokratik güçler ise, basınıyla, barosuyla, varolan dernekleriyle bu darbe geleneğinin son bulması için Türkiye'de gerçek bir demokrasinin varolması

gerektiğini açıkladılar. Demek ki, Özal hükümetinin demokrasi yolunda gerçekçi adımlara yönelmesi için, dayanabileceği büyük bir güç vardır. Bunu yapmıyorsa, demokrasi konusunda dile getirilen dış gerekçeler, aynı zamanda hükümetin içindedir. Bu durumda, Özal hükümeti, içte ayrı, dışta ayrı, Avrupa Konseyine ve kamuoyuna ayrı, Türkiye yurttaşlarına ayrı çift ölçüt kullanıyor demektir. Böyle ölçütlerle Özal hükümetinin kendi belini bile doğrultması mümkün değildir.

Bunun için Türkiye'de Komünist Partisinin yasalılığı, bir demokrasi sorunu, bir demokrasi kavgasıdır. Bunu böyle gördüklerini, şu anda hapiste olan TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu Gökkuşluğu dergisinde şöyle anlatmıştı: "Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin yasal olarak kurulması doğrudan demokrasinin konusudur. Şuna inanıyorum, Türkiye artık kolay kolay ne 11 Eylül'e, ne de 12 Eylül'e dönebilir. Başka deyişle, 12 Eylül demokrasiden çok farklı, çok daha geniş bir demokrasi gerçekleşmediği sürece demokrasiye dönüşmüş olamaz. Bu nedenle Komünist partisinin yasal olarak kurulması sorunu, artık gelişen toplumumuzdaki demokrasi bilincinin dayattığı bir zorunluluktur. Düşünce özgürlüğü ya var ya da yoktur, 12 Eylül bu gerçeği çok iyi öğretti. Sınırlı özgürlüklerle dün demokrasi yapılabildi. Bugün artık yapılamaz. Bu nedenle, demokrasiyi kazanma mücadelemiz hiç de kolay olmuyor, olmayacaktır."

Yine aynı şekilde, Nihat Sargın Gökkuşluğu dergisinde şöyle diyordu: "İşkence konusuna gelince, elbet bu da bir olasılık olarak öngörülmüştür. Ancak kendi hesabıma, doğrusu bunu oldukça zayıf bir olasılık olarak düşünüyordum. Gerçekten hiçbir şey kazanılmadan, bir sürü kayıba yol açacak aptalca bir davranış olurdu buna niyetlenecekler açısından; karşımızdakileri de aptal olarak görmemek ilkedir. Oysa, bu zayıf olasılık gerçekleşti. Ve bizler, hem de Türkiye'nin ve dünyanın tam deyişle gözleri üzerimizdeyken işkenceye uğradık. Bunun ise, gerçekten bir aptallık değilse, bütün hesapları bir yana itecek dercede gözü dönmüş bir kin ve hırs patlamasından ve belki de bununla birlikte ve buna bağlı olarak bizleri yanlış değerlendirmekten başka bir anlam ve açıklaması yok. Bu da bugün Türkiye'de bütün sorunların merkezinde bulunan ve çözümü ile diğerlerini de çözüme götürecek olan sorunun, demokrasi, demokratikleşme olduğu teşhisimizi bir kez daha kanıtıyor. Ve 'Barış ve Demokratik Yenilenme Programımızın' haklılık ve geçerliliğini bir kez daha doğruluyor."

Artık sayılı yılların kaldığı 21. yüzyıla Türkiye demokrasisini koltuk değnekleriyle çıkarmak istemiyorsak, bu sözlerden "liberal, demokrat sağ" diyenlerin de çıkaracakları dersler vardır.

İDDİANAMENİN
TÜRKÇE VE ALMANCA
ÖZETİ ÇIKMIŞTIR

"Ek mektup" un onaylanması ve dış borçlar sorunu

18 Mart 1988 tarihli TRT haber bul-
teninde ilginç bir haber vardı. Türkiye
ile ABD arasında Savunma ve Ekono-
mik İşbirliği Anlaşması (SEIA) ek mek-
tubunun bir yıl gecikmeyle niçin imza-
lanmış olduğuna ilişkin olan bu haber,
Başbakan Özal'ın bir TV programında-
ki konuşmasından alınmıştı ve bu ko-
nuda son zamanlarda gittikçe artan
suçlamalarda yanıt verme gayreti için-
deydi. Başbakan Özal durumu şöyle
açıyordu: Ek mektubun imzalanma-
sıyla Türkiye'nin ABD ile ticaret imkan-
ları artmıştı, ayrıca, "IMF borçlarının ye-
niden düzenlenmesi konusunda bir im-
kan getirilmişti. Özal'ın bu gerekçeleri
aslında "ek mektup"un imzalanmasına
değil, bu konuda yapılan itirazlara hak-
lılık kazandırıyor.

Gerçekten de, 28 Şubat 1988 günü
Bakanlar Kurulu kararıyla alelacele
onaylanarak yürürlüğe giren SEIA'nın
ek mektubu üzerine 18 gün sonra bu
gecikmeli açıklamayı zorunlu kılan suç-
lamalar, bu kez, hükümetin duymazlık-
tan gelemeyeceği yerlerden geliyordu.
Türkiye'de yıllarca dışişleri bakanlığı ve
başbakanlık yapmış kişiler bu konuda
hükumete sert suçlama yöneltiyordu.
Dışişleri eski bakanlarından Hasan
Eşat Işık "Türk-ABD ilişkileri ve SEIA"
nin onayı" başlıklı yazısında şunu soru-
yordu: "Yoksa ekonomik zorluklar hü-
kümeti bazı şeyleri görmezlikten gel-
meye mi ikna etti diye düşünüyorum.
Maddi sıkıntılardan manevi ödünlere
veya kalıcı haklardan ödünlerle kurtul-
maya kalkışılmamalıdır. Böyle davran-
ışlar ciddi devletlerin harcı değildir.
Bunlar devletlerin yarınlarını tehlikeye
sokar." (Cumhuriyet, 3 Mart 1988) Eski
başbakanlardan Bülent Ecevit'de bu
konuda aynı noktaya parmak basıyo-
ru: "Dış ilişkilerin ekonomik ve ticari
boyutuna ağırlık verilirken üç yanlıştan
kaçınılması gerekir. Birincisi, ulusal
egemenliği ve güvenliği yakından il-
gilendiren haklar ekonomik ve ticari he-
saplara feda edilmemelidir. İkincisi; kı-
sa dönemli ekonomik ve ticari çıkarlar
uğruna ülkenin uzun dönemli ekono-
mik yararları ve hakları gözden çıkarıl-
mamalıdır. Üçüncüsü; insani sorunlar,
ekonomik ve ticari hesaplara feda edil-
memelidir. Özal hükümetinin tutumu-
nu her üç açıdan da sakıncalı bulu-
yorum." (Cumhuriyet, 23 1988)

SEIA ek mektubunun imzalanması-
na ilişkin üçüncü suçlama ise yine eski
başbakanlardan Süleyman Demirel'
den geliyordu. Olağanüstü artan dış
borçların siyasal sonuçlarına işaret-
eden Demirel şöyle diyordu: "Ya bor-
cumuzu ödeyin ya SEIA mektubunu
imzalayın derler. Bakarsınız durup dur-
duğumuz yerde SEIA imzalanmıştır...
FMS borçları denilmiştir, bildiğime ya

A.FIRAT

da istihbaratıma göre. "Ya mektubu
imzalarsınız, ya da bu parayı ödersiniz
denilmiştir..." (Cumhuriyet, 12 Mart
1988)

Bu üç eski devlet adamından gelen
ve kuşkusuz ki son derece doğru olan
bu suçlamalar karşısında Başbakan
Özal'ın "ABD'yle ticari imkanları art-
tırdık, IMF borçlarını yeniden düzenle-
me imkanı getirdik" biçimindeki açık-
lamaları, suçlunun telaşından kendisi-
ni ele vermesinden başka birşey de-
ğildir. Demokrasi güçlerinin SEIA'nın im-
zalandığı 1980'den beri "ulusal çıkarlar
pazarlık konusu edilemez" "risk-bedel
anlayışı üzerine kurulu SEIA bir ihanet
anlaşmasıdır" diyerek yürüttükleri sa-
vaşının haklılığı bugün çok daha açık
ortadadır. ABD, Türkiye'nin altına gir-
diği riskin bedelini ödemediği gibi, şim-
di dış borç sarmalı içinde Türkiye'yi
sıkıştırdıkça sıkıştırmakta, Osmanlı dö-
nemindeki kapitülasyonlara benzeyen
ağır borçların siyasal sonuçlarını da
vermektedir.

Yıllardır, "nasılsa ödüyoruz, ödediği-
miz için veriyorlar. Dış itibarımız var"
diyen Özal'ın övündüğü tablonun öteki
yüzü 1988 yılı başından beri dehşet ve-
rici biçimde kendini göstermiştir. 1980
yılında 11 milyar olan dış borçlar
1988'de 38 milyar dolara yükselmiştir.
Bu yıl Türkiye'nin ödemek zorunda ol-
duğu borç miktarı 7 milyar dolardır.
Bu borcun yarıya yakın bölümünün Ni-
san ayı sonuna kadar yatırılması gerek-
mektedir. Bu 7 milyarın 5 milyar dolar-
lık kısmını Türkiye yeniden borçlanarak
karşılacak, ama bu da yetmeyecek,
2 milyar dolarlık da içerden dışarıya
net kaynak transferi yapmak zorunda
kalacaktır. İşveren çevrelerini bile fer-
yat ettiren ekonomik bunalımın içinde-
ki Türkiye bu borcu nasıl ödeyecektir?
ABD'ye ve uluslararası emperyalist
bankalara ödünler, onların istedikleri
koşullara boyun eğme, içerde ise "kü-
çülme", "tasarruf", "emekçi halka ke-
mer sıkırma", böylesine bir ekonomik
yuvarlanışın zorunlu sonuçları olarak
karşımıza çıkmaktadır.

Sorun, bir ülkenin dış borç alması-
na değildir. Sorun, alınan borcun nite-
liğindedir, koşullarındadır. Emperyalist
ülkelerin gelişmekte olan ülkelere da-
yattığı borç tuzakları içindedir bugün Tür-
kiye. Sözde "ekonomiyi dar boğazdan
kurtarmak için" alınan dış borçlar, bu-
gun dış borçları ödeyebilmek için ali-
nıyor. Gittikçe koşullar ağırlaşıyor, faiz-
ler yükseliyor, vadeler kısalıyor. Sözde
"ödenir" görünen borçlar gittikçe ar-
tıyor. Türkiye ne bu dış borçlardan
ötürü ekonomisini dar boğazdan kurtar-
abiliyor, ne de dış dünyada "itibarı"

gerçek anlamda yükseliyor. Tam tersi-
ne, şimdi Türkiye'de işveren çevreleri-
ni bile feryat ettirecek bir "ekonomik
dar boğaz" vardır ve Türkiye'nin "iti-
barı" SEIA'nda, ABD'ye verilen ödün-
lerde IMF'in, Dünya Bankası'nın kredi
koşullarına boyun eğişte düşmektedir.
Dış borçların hızla artması ve üretimin
azalması, geniş yığınların yaşama ve
çalışma koşullarını daha kötüleştir-
mektedir. Görülüyor ki alınan krediler
ne istikrarlı bir ekonomik gelişme, ne
de emekçiler yararına sosyal bir geliş-
me sağlamıştır.

Doğru Yol Partisi, 6 Şubat da TBMM
Başkanlığına dış borçlarla ilgili bir Mec-
lis Araştırma Önergesi hazırlayıp ver-
miştir. Konunun parlamentoda tartışıl-
masını istemektedir. Türkiye'yi gittikçe
daha ağır siyasal ödünlere zorlayan bir
biçimde artan dış borçlar sorunu konu-
sunda basında, kamuoyunda geniş bir
tartışma vardır. Türkiye'nin çıkarları
hangi politik görüşten olursa olsun bu
son derece yaşamsal konuda ortak bir
diyalogu zorunlu kılmalıdır. Dış borç-
lar sorununda yeni eşit ilişkilere dayalı,
demokratik bir uluslararası ekonomik
düzen kavgası süren dünyamızda, Tür-
kiye demokrasi güçleri de hem bu
evrensel savaşıma, hem de ulusal çı-
karlara uygun düşen çözümleri birlikte
üretebilir.

AKEL Genel Sekreteri Ezekias Papayuanu'yu yitirdik

Kıbrıs Halkının İlerici Partisi AKEL'in
Genel Sekreteri Ezekias Papayuanu 79
yaşında iken kalp yetmezliği nedeniyle
yaşamını yitirdi.

Ezekias Papayuanu 1949 yılından bu
yana AKEL Genel Sekreterliğini yürütü-
yordu. Ezekias Papayuanu 1936 yılında
İspanya'da oluşturulan Uluslararası Tu-
gaya katılarak İspanya halkının kurtuluş
mücadelesine destek verdi. İkinci Dünya
Savaşı'ndan sonra partisinin kararı üzeri-
ne Kıbrıs'a dönen Papayuanu 1955 yı-
lında İngiliz sömürgecileri tarafından tu-
tuklandı ve 1956 yılında cezaevinde kaç-
mayı başardı. Papayuanu bir süre önce
yaşının ilerlemesi nedeniyle genel sekre-
terlikten affedilmesini istemişti.

AKEL Genel Sekreteri Ezekias Papa-
yuanu'nun ölümü üzerine TIP ve TKP
Merkez komiteleri adına AKEL Merkez
Komitesine bir başsağlığı mesajı gönde-
rildi. Merkez Komitelerinin mesajı şöyle:

Devamı 9. sayfa

Nikaragua'da 60 günlük barış için ateşkes

SAVAŞIN SONU MU?

Nikaragua'da Sandinist yönetimin ısrarlı çabaları sonucu, Kontra çeteleri ile savaşın sona erdirilmesi ve barışın sağlanması yolunda büyük bir adım atıldı. Reagan yönetiminin tüm baskı ve kışkırtmalarına rağmen 1 Nisan'dan itibaren yürürlüğe giren ve 60 gün sürecek olan ateşkes anlaşması ile silahların susması ve sorunun politik çözümü için gerekli önkoşullar sağlanmış oldu. Bu ateşkesin, özellikle ABD'nin bölgedeki saldırgan ve ülkelerin içişlerine müdahaleci politikalarına karşı bir başarı olarak değerlendirilmesi, bu politikanın iflası olarak yorumlanması gerekmektedir.

ABD'nin Ekim 1983'te Grenada işgalini gerçekleştiren 3200 kişilik askeri birliğini Nikaragua'ya saldırmak için Honduras'a göndermesi ile bölgede gerginlik doruk noktasına ulaşmıştı. Tüm dünyada büyük tepki ile karşılanan bu tutumu haklı çıkarmak için Reagan yönetimi "Honduras Devlet Başkanı Jose Azcona'nın kendilerine bir mektup göndererek, Sandinist birliklerin sınırına saldırdığını ve yardım istediklerini" belirtiyorlardı. Böyle bir telgrafın yazıldığı doğru idi. Ancak Honduras'a gönderilen askeri birliğin şefi general Steiner'in açıklaması ile bu gerekçe de yalanlanmıştı. Bu açıklamaya göre Steiner Honduras'a sevk emrini telgrafın gönderilmesinden 8 saat önce almıştı.

Hürriyet gazetesinde yer alan köşe yazısında sayın Haluk Ülman'ın değerlendirmeleri bölgedeki gerçekliği yalın biçimde yansıtmaktadır. Reagan el altından eğitip silahlandırdığı sağcı Kontra çeteleri ile, Sandinista yönetimini devirmeye çalışıyor. Nikaragua'nın sınır komşusu olan ve sivil görünümü bir askeri yönetim altında bulunan Honduras bu konuda Reagan'ın en büyük yardımcısıdır. Kontralara Amerikan yardımı bu ülke üzerinden gittiği gibi, çeteciler buradaki kamplarda eğitiliyorlar. Başları sıkışınca da yine bu ülkeye sığınıyorlar"

Honduras'taki Amerikan askeri uzmanlarınca eğitilen Kontra çeteleri (Reagan'a göre "özgürlük savaşçıları") Nikaragua'da sivil halka karşı sayısız katliamlarda bulunmakta ve ülkenin ekonomik açıdan sıkıştırılması için sabotaj eylemleri düzenlemektedirler. Son 1 yıldır bütün askeri gözlemlerinde değerlendirmeleri, Kontraların artık ciddi hiç bir askeri başarı elde edemez olduklarıdır. Buna, Honduras'ta muhalefet güçlerinin ülkelerinin bu saldırılara alet olmasına karşı çıkmaları ve ABD Kongresi'nin Vietnam ve Lübnan gibi yeni maceralara sürüklenmek kaygısıyla

Kontralara silah ve malzeme gönderilmesine karşı çıkmaları eklenince, "Reagan'ın özgürlük savaşçısı" Kontra çetelerinin ne denli zor ve sıkışık durumda olduğunu anlamak kolaylaşıyor. Nitekim Kongre'deki demokrat çoğunluk Reagan'ın istediği Kontralara yardım yetkisini ve malzeme gönderilmesini onaylamamaktaydı. Bu nedenlerle karşı devrimci Kontraların geçen yıl Ağustos ayında Orta Amerika ülkelerinin imzaladığı Arias Planı çerçevesinde Sandinistlerle masaya oturmak başka çareleri kalmamıştı. Tüm dünyada beğenmediği yönetimleri devirme, ülkelerin bağımsızlığını hiçe sayarak açıktan müdahale etme yetkisini kendinde gören Reagan yönetimi, Nikaragua'ya karşı bu saldırı ile bu barış planının da dinamitlenmesine girişiyordu. ABD'nin, kendi askerleriyle Nikaragua'ya karşı böylesine açık ve tehlikeli bir adım almasının nedeni elbette, Nikaragua'nın saldırılarına karşı Honduras'ı korumak değildi. Bu adımın nedeni üzerine Haluk Ülman'ın sözkonusu makaledeki tespitleri de gerçekleri yansıtmaktadır. "Reagan'ın Honduras'a gönderdiği Amerikan askerleri, Honduras'ı, gerçekliği çok tartışmalı Nikaragua saldırılarına karşı korumaktan çok, Kontraları yöreleştirmeye, onları barış arayışlarını bir yana bırakarak savaşı sürdürmeye yöneliktir. Böylece Reagan, aynı zamanda Kongre'yi de Kontralara yardımın açılması yönünde etkilemeye çalışıyor."

Nitekim askeri birliğin Honduras'a gönderilmesi ve Kontraların hava destekli yeni bir saldırıya girişmelerinden sonra 10 senatörün 48 milyon dolar tutarında bir yardım önerisini Kongreye getirmeleri bunu kanıtlıyordu. Kaldı ki, Reagan, International Herald Tribune gazetesinde yayınlanan söyleşisinde de askeri birliğin gönderilmesini "Kongre'deki kimi insanlarımız (Orta Amerika'daki) durumun ciddiyetini göstermeye çalıştığımızın bir işaretidir" diye yorumlamaktan kaçınıyordu.

Ayrıca Nikaragua yönetimi Honduras'a karşı bir saldırı veya sınır ihlalinin sözkonusu olmadığını açıklıyor, sadece kendi topraklarına silahlı saldırıda bulunan çetelerin sınır dışına püskürtüldüğünü belirtiyordu.

1986 yılının Mart ayında da Kontraların Honduras'a püskürtülmeleri sonucunda ABD bu ülkeye askerlerini göndererek Nikaragua'ya saldırıda bulunmuştu. Gerekçe, o zaman da Honduras Devlet Başkanı Jose Azcona'nın bir mektupla yardım istemesi olarak gösterilmiş, ancak, daha sonra ABD'nin Hon-

duras Büyükelçisi, bu mektubun askerleri sevk kararından sonra baskı ile Jose Azcona'ya yazdırıldığını açıklamıştı. Olay tüm netliği ile açığa çıkıncaya kadar da, Nikaragua'ya kanlı saldırılar düzenlenmiş, Reagan yönetimi Kontralara 20 milyon dolarlık bir acil yardımı göndermişti bile. 1986 yılı sonlarında patlak veren "Irangate SKANDALI" ile Reagan yönetimi iyice sıkışmış, Kontraları destekleme politikasını sürdürmede güçlük çekmeye başlamıştı.

Nikaragua'ya karşı bu son saldırı girişiminin de etkisizleştirilmesi hem ABD'nin bu saldırgan politikasının boşa çıkarılması, hem de bölgede ve dünyada barışın korunması açısından büyük önem taşımaktadır. Nikaragua hükümetinin ısrarlı çabaları ve özverili tutumu ile Kontraların politik hesaplaşmaya zorlanması, bunun koşullarını oluşturan ateşkes anlaşması bu kapsamda önemli bir dönüm noktasını oluşturabilecektir.

Savunma Bakanı Humberto Ortega'nın sürdürdüğü "ulusal diyalog" görüşmelerine katılan 15 muhalefet parti ve örgütü de ateşkes anlaşmasını desteklemektedirler. 60 günlük ateşkes süresince Kontraların belirlenecek bölgelerde toplanması ve görüşmelerin sürdürülmesi gerekiyor. Anlaşma gereğince, aralarında Somoza'nın eski muhafızlarının da bulunduğu ve Nikaragua halkına karşı sayısız suçlar işleyen 1800 hükümlünün serbest bırakılması ve ilerde Kontraların muhalefet içinde yer alarak seçimlere de katılması öngörülmektedir. Nitekim 100 tutuklunun serbest bırakılması ile bu yönde ilk adım atılmıştır.

Böylece Nikaragua, 5 Orta Amerika ülkesinin Ağustos 1987'de imzaladığı Arias Barış Planının tüm gereklerini yerine getirerek bölgede barış için üzerine düşen özveriye yapmıştır. ABD'nin doğrudan veya işbirlikçisi hükümetler veya karşı devrimci çetelerle dolaylı olarak bölgeye müdahale politikasını sürdürüp sürdürmeyeceği, bundan sonra da belirleyici unsur olacaktır.

Nikaragua halkını Somoza'nın diktatörlüğünden kurtarıp özgürlüğüne ve bağımsızlığına kavuşturan Sandinistlerin 1979 Haziran'ında iktidara gelmelerinden bu yana, ABD'nin bu ülkeye karşı sürdürdüğü saldırı ve kışkırtmalarına hemen son vermesi gerekiyor. Bölgedeki ülkelerin içişlerine dışarıdan müdahaleyi durdurması, barış içinde birarada yaşama istemlerine saygı göstermesi gerekiyor. Bölgede ve dünyada barışı sağlamanın ve korumanın yolu buradan geçiyor. ■

İddianamenin Değerlendirilmesi

Savcı Konuştu, TİP ve TKP Konuştu

Hükümet Ne Diyor?

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin legal olarak kurulmasını sağlamak amacıyla sürgünde bulundukları yurtdışından Türkiye'ye dönmüş bulunan Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın hakkında Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi savcılığı tarafından hazırlanan iddianame açıklanmış bulunuyor.

Söz konusu iddianamede insanları yalnızca düşünceleri nedeniyle ağır hapis cezalarına çarptırmayı ve komünist partisini yasaklı tutmayı savunan anlayışın çağdışılığı çarpıcı biçimde gözler önüne serilmektedir.

Ankara DGM Savcılığı düşünceleri suç saymaktadır. Şu satırları ayıran iddianameden alınmıştır: "Sanıkların **düşüncesini kapsayan** bir düzen her halukarda anayasamızda çizilen devlet düzenimize aykırı düşmektedir. Sanık Nabi Yağcı ve Nihat Sargın tarafından **savunulan** devlet düzeninin demokratik devlet düzeni içinde düşünülmesi yersizdir." (abç) (İddianame sayfa 228).

İnsanlar belli bir düzene inandıkları, bu düzeni savundukları için, yalnızca bu nedenle, cezaya çarptırılmak istenmektedir. Savcılığın yukarıdaki iddianamenin görüşü, Kutlu ve Sargın'ın niçin cezalandırılması gerektiğini kanıtlamaya çalışan bölümünden alınmıştır.

İkinci olarak Ankara DGM Savcılığı komünistlerin uğrunda mücadele verdiği düzenin demokratik olmadığı iddiasını öne sürmektedir. İddianamede bu iddia kanıtlanmamaktadır. Aynı şekilde komünist hareketin Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı bir tehlike olduğu iddiası da kanıtsız kalmaktadır.

İddianamede komünizm, komünistler ve komünist partisi hakkında keyfi ve subjektif değerlendirmeler yapılmakta ve bu değerlendirmeler suç kanıtı gibi gösterilmektedir.

Komünistler, yaşamdaki komünist partileri dünyanın hiçbir yerinde iddianamede çizilen resme benzememektedir. Savcılık komünistleri fırsat buldukları her yerde karşılarını öldüren, kötülükten zevk duyan, saldırgan, barbar bir güç gibi göstermeye çalışmaktadır. Komünistlerle ilişkin bu resimi, maddi olgulara, yaşamdaki alınmış örneklerle değil, "bu sistemi benimsemiş, devlet yaşamını görmüş kişilerin anlatımları"na dayandırmakta, fakat bu kişilerin kim olduklarını, bu anlatımları nerede yaptıklarını bile belirtmemektedir. Suçlama bu denli keyfi ve subjektiftir.

Savcılık iddianamede komünizmi tanımlamaktadır. Aynı şey 141 ve 142. maddeler için de geçerlidir. Gerek iddianamedeki, gerekse 141 ve 142. maddelerdeki komünizm ve marksizm-leninizm tanımlamaları, komünistlerin kendi yaklaşımlarıyla taban tabana zıttır. Bu bir yana, bir düşünce akımının, bir politik hareketin somut bir suç gibi tanımlanmak istenmesi mantık dışıdır. Herkesin kendi politik ko-

numuna göre başka türlü tanımlayabileceği, üstelik sürekli değişen ve gelişen bir politik akımın, bir ceza istemine kanıt olacak şekilde objektif tanımlanması imkansızdır. Bu nedenle de, iddianame hukuki değil, politik bir belgedir.

Söz konusu iddianame belli bir politik görüşün, belli bir politik amaca ulaşmak için öne sürdüğü bir belgedir.

Bu politik amaç TBKP'nin legal olarak kurulmasını önlemesi, TBKP Program Tasarısının görüşlerinin kamuoyundan saklanmasıdır.

Ankara DGM Savcılığı, Kutlu ve Sargın'ın TBKP'yi legal olarak kurma amaçlarından tek bir satır bile olsun söz etmemektedir. Etmemektedir, çünkü buna karşı öne süreceği inandırıcı tek bir kanıtı yoktur. İki komünist önder kendi iradeleri ile Türkiye'ye dönmüşler, işkenceyi, tutuklamayı, antidemokratik yargılamaları göze almışlardır. Eğer haklı olduklarına inanmasalar, eğer davalarının doğru olduğunu bilmeseler bunu yapmazlardı.

Savcılık iki komünist önderi, kaba anti-komünist iddialara dayanarak ağır hapis cezalarına çarptırmak, böylece TBKP'nin legal olarak kurulmasını önlemek istemektedir. Savcılık bu nedenle komünizm hakkında genel iddialar öne sürmekle yetinmekte, TBKP Program Tasarısı'nın görüşleriyle ve iki komünist önderin basına açıkladıkları görüşlerle polemige girmektedir.

TBKP Program Tasarısı'nın görüşleri savcılıkça ele alınmamaktadır. Çünkü bu görüşler, savcılığın komünizm hakkında öne sürdüklerinin tam tersini dile getirmektedir. Program Tasarısı'nı okuyan herkes komünistlerin insancıl amaçlarını, işçi sınıfının ve öteki emekçilerin, bütün ülkenin ve bütün insanlığın çıkarlarını savunan politikalarını görebilir. Komünistlerin uğrunda mücadele ettikleri sosyalizmin demokrasi ile tam bir uyum içinde olacağını da burada görmek mümkündür.

Komünistlerin görüşleri günceldir, çağdaş ve ilerici görüşlerdir, akıl ve sağduyunun ürünü görüşlerdir. Komünizm demokrasinin, yurtseverliğin ve humanizmin kararlı savunucusudur. TBKP Program Tasarısı bunun belgesidir. Ankara DGM Savcılığının görüşleri çağdışı ve gerici, günün gerçeklerini kabul etmeye yanaşmayan, fanatik görüşlerdir. İddianame bunun belgesidir.

Ankara DGM Savcılığı belli bir politik görüşün temsilciliğini yapmaktadır. Bu 12 Eylülcüdür. İddianame baştan aşağı 12 Eylülcü mantıkla hazırlanmıştır. Amerikancı, gerici, militarist güçlerin demokrasi güçleri karşısında iflas eden mantığı bu iddianame ile yeniden karşımıza çıkar.

İddianame, gerginlik ve çatışma yanlısı bir politikanın militan savunuculuğunu yapmaktadır. Komünistler, öteki ilerici güçler hakkında çizilen resim, bu güçlere karşı kişirci, onlara karşı savaşmayı haklı gösterici bir resimdir. Bu niteliği ile

iddianame politik ortamı zehirleyici, politik mücadeleyi gerginleştirici bir nitelik taşımaktadır.

Komünistlerin görüşleri ile tartışamayan savcılık, onları irtica ile işbirliği yapmakla, terörizmi desteklemekle suçlamakta, ama bu iddialarını doğrulayan tek bir kanıt gösterememektedir. Bu, 12 Eylülcü kafanın bütün ilerici güçlere karşı uyguladığı yöntemdir. Bu mantıkla işkencelerden geçirilen, yargılanan, ağır hapis cezalarına mahkum edilen kişiler son genel seçimlerde milletvekili seçilmişlerdir. Partiler, kamuoyu ve halk 12 Eylülcülüğü böylelerine mahkum etmişlerdir.

Ne var ki savcılık intikamcı bir anlayışla 12 Eylülcülerin ilericilere yönelttiği suçlamaları aynen tekrarlamaktadır. Askeri Mahkeme beraat eden aydınların dilekçe verme eylemini hâlâ bir suç gibi göstermekte, DİSK'e yönelik antikomünist iftiralar yinelenmekte. TİP Genel Başkanı sayın Behice Boran'ın cenazesine katılmak ve İnsan Hakları Derneği'nin bir kampanyasında imza vermek suç gibi gösterilmektedir.

İddianameyi kaleme alan savcılar kendilerini komünizme karşı dünya çapında yürütülen bir mücadelenin neferi gibi görmektedirler. "Türkiye'de komünist Partisinin serbestçe çalışması, bu bütün B. Avrupa'da ve ABD'de serbestken, niçin yasaktır?" sorusuna verecek hiçbir inandırıcı yanıtı olmayan savcılar, komünist partisinin bu ülkelerde serbest olmasını da içlerine sindirememekte ve iddianamenin 18. ve 19. sayfalarında bu ülkeler komünist partilerine karşı süren uluslararası bir mücadelenin reklam ve övgüsünü yapmaktadırlar. "Komünist partisi Türkiye'de yasak olmalıdır" diyen bir mantık, kaçınılmazlıkla bu konuma düşecektir.

Bütün Batı ülkelerinde aklı başında herkesin bütün vaktini komünist partilerine karşı mücadeleye ayırdığı izlenimini verme çabasındaki savcılar, Türkiye'de Cumhuriyet kurulduğundan bu yana toplumumuzun komünist partisine karşı özel bir mücadele içinde olduğunu öne sürmektedir. Elbette bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de her zaman antikomünist çevreler olmuştur, komünistlere karşı en kaba yöntemler uygulanagelmıştır. Bizim burada altını çizmek istediğimiz, savcılığın, komünizmi hem dünyada, hem de ülkemizde yalnızca kendisine karşı mücadele edilmesi ve bu mücadelede her türlü yöntemin kullanılmasını gereken bir şey gibi gösterme çabasıdır. Üstelik burada soyut bir komünizmden söz edilmekte, yıllarca antikomünist propaganda merkezlerinin çizdiği uydurma komünizm resimlerinin ardına gizlenilmektedir. TKP'nin ve TİP'in onlarca yıllık mücadeleleri, program ve açıklamaları, her yurtseverce saygıyla anılan eylemleri kesintikle gündeme getirilmemektedir.

Savcılığın yaklaşımı, gerici, militarist güçlerin çağdaş realiteyi kabul etmeye,

gerçekleri olduğu gibi görmeye yanaşmayan mantığının ürünüdür. Bu mantık dünya komünist hareketini, Türkiye'de de ilerici hareketi yokedebilmeyi uman mantıktır. Komünistlere yaşam hakkı tanınamama tutkusunu, insanlığı nükleer savaş tehlikesinin eşliğine getirmiştir. Tehlikenin boyutları boylesine büyüktür ki, dün "komünizme karşı haçlı seferi" açan, sosyalist ülkeleri "kötülüklerin kaynağı" sayan ABD Başkanı Reagan bile, Sovyetler Birliği ile nükleer silahsızlanma anlaşmaları yapmanın, bir çok konuda işbirliğine girmenin zorunluluğunu kavramış bulunmaktadır.

Ankara DGM Savcılığı bu gerçeklere gözünü kapamakta, iddianamede sosyalist ülkeleri kendilerine karşı mücadele edilmesi gereken devletler gibi göstermektedir. Bu barış açısından son derece tehlikeli bir yaklaşımdır. İnsanlığın çıkarları kapitalist ülkelerle sosyalist ülkeler arasında işbirliğini gerektirmektedir. Türkiye de sosyalist ülkelerle işbirliğini geliştirmektedir. Savcılığın amacı nedir? Bu, kimin çıkarlarına yarar? Savcılık, Türkiye komünist hareketini sosyalist ülkeler ile irtibatlandırmaya çalışarak, ülkeler arasındaki gerginliklerin artmasını isteyen askersel-sanayi kompleksinin, Amerikan emperyalizminin en gerici kesimlerinin çıkarlarına hizmet etmektedir.

Savcılık 1982 Anayasasına dayanarak komünizmi mahkum etmeyi denemektedir. Komünist partisinin amaçlarının anayasasının amaçlarıyla çeliştiği iddiasından yola çıkarak, savcılık, komünist faaliyetlerinin cezalandırılması gerektiği sonucuna varmaktadır. Burada 1982 Anayasasını korumak arzusu belirgindir. Bu üstelik ağır hapis cezalarıyla yapılmak istenmektedir. Oysa bugün toplumun çoğunluğu 1982 Anayasasını demokratik bulmaktadır. Son genel seçimlerde bu görüşte olan partiler oyların yaklaşık %60'ını aldılar. Anayasının eski politikacıları getirdiği politika yasağı Eylül 1987'de referandumla kaldırıldı.

Bugünkü rejimin demokratik olmadığı da geniş güçlerce paylaşılan ve bütün Batı kamuoyunca desteklenen bir görüştür. Kaldı ki, Özal hükümeti bile bugün, kendisinin adım adım demokratikleşmedi ve liberalleşmeden yana olduğunu söyleyerek bugünkü rejimin tam demokrasi olmadığını kabul etmektedir. Bu durumda, savcılığın 1982 Anayasasının antidemokratik hükümlerine dayanarak komünist önderleri mahkum etmek istemesi ne anlama gelmektedir?

Bugünkü rejimin sözcüleri TBKP'nin legal kurulması istemi öne sürüldüğünde, Türkiye'de zamanın bunun için henüz erken olduğunu söylediler. Başbakan bu görüşü birçok kez tekrarlardı. Zamanın erken olup olmadığı tartışması bir yana, bugünkü iktidar sahipleri, bu açıklamalarıyla komünistliğin ileriki bir tarihte suç olmaksızın çıkacağını söylemiş oldular. Muhalefet partilerinin görüşleri de bu doğrultudadır.

Komünist partisi ileriki bir tarihte serbest çalışabilecekse, komünist faaliyetler suç olmaktan çıkacaksa, insanların şimdi komünist partisine üye ve yönetici oldukları için onlarca yıl hapis istemiyle yargılanması büyük bir adaletsizlik olmaktadır. Bu durumda yapılacak ilk iş Sargın ve Kutlu

lu hakkındaki yargılamanın ertelenmesi ve tahliyelerinin sağlanmasıdır.

İddianamenin hukuki temelini oluşturan 141 ve 142. maddelerin eskimiş olduğunun, çağdışı kaldığının tek kanıtı bu çarpıcı çelişki değildir.

Bu maddeler bir kere en başta sürekli gelişen, değişen, kendini yeni koşullara uygun geliştiren, bu çaba içinde olan komünist hareketi ve onun dogmatizme uzak ideolojisini tarif etmeye kalktıkları için çağdışıdır.

Günümüzde komünist hareket, TBKP Program Tasarısından da görülebileceği gibi çok daha zengin görevlere sahiptir ve çok geniş güçler ile diyalog ve işbirliği içinde barışın korunmasına ve insanlığın ve toplumların ilerlemesine katkıda bulunmaya çalışmaktadır. Marks ve Engels'ten bu yana komünistler sınıf tahakkümünü ebediyen ortadan kaldırmaya aday olmaktadır.

141 ve 142. maddeler ile egemen sınıfın tahakkümü, ekonomik, politik ve ideolojik konuları antidemokratik biçimde güvence altına alınmak istenmektedir. Ama iddianameden de ve bütün bir 12 Eylül dönemi uygulamalarından da görüldüğü gibi, bu çaba, kaçınılmazlıkla politik ortamı zehirlemekte, politik yaşamı sınırlamakta, politik güçleri daraltmaktadır. Türkiye'nin böylesi bir darlığa razı gelmeyeceğini pratik kanıtlamış bulunmaktadır.

Komünist partisini yasaklayan 141 ve 142. maddeler ülkemizde tek parti rejimi varken ceza yasasına alındı. Soğuk savaş döneminde 141 ve 142. maddeler ağırlaştırıldı. Bu maddelerin daha çok askeri müdahale dönemlerinde işletilmesi de onların çağdışı olduğunu kanıtlamaktadır.

141 ve 142. maddeler komünizmi devlet olarak mücadele edilmesi gereken bir güç olarak aldıkları için son derece tehlikelidir. Çünkü dünya ve bölge barışının korunması, ülkede demokratik bir rejimin kurulup pekişmesi ancak komünistleri de içeren işbirlikleri ile olanaklıdır.

141 ve 142. maddeler yalnızca komünistlere karşı değil, öteki devrimci güçlere, Kürt ulusal güçlerine ve aydınlarla, politik işlevleri barış ve demokrasi için vazgeçilmez olan bu güçlere karşı da kullanıldığı için de çağdışıdır.

İddianamedeki 12 Eylülcülüğün kalıntısı mantık ülkemizin geleceği açısından son derece tehlikeli bir mantıktır. Çünkü, birincisi bu mantık, ülkemizde demokratik bir politik kültürün gelişmesine engel olacak bir mantıktır. Politik güçler arasında diyalog, tartışma, karşılıklı anlayışlara varma, işbirliği çabalarının karşısına çatışma ve gerginlik, antikomünizmin kısırtıcı saldırganlığını koymaktadır. Bu mantık çok ihtiyacımız olan demokrasiyi öğrenmemize engel bir mantıktır.

İkincisi bu mantık, Türkiye'nin dış ilişkilerini olumsuz etkileyecek bir mantıktır. İddianame sosyalist ülkelere düşmanca yaklaşmakta, B. Avrupa ülkelerinin içişlerine karışmakta ve Türkiye için dünya çapında saldırgan, antikomünist, gerginlik yanlısı bir rol biçmektedir. Eğer Türkiye'de

insanlar bu iddianame ile mahkum edilirse, ülkemiz dünya çapında yalıtılacaktır.

İddianamenin dili ve üslubu, ne yazık ki, karacahıl birisinin dilini ve üslubunu andırmaktadır. Daha anadilimizde düzgün cümle kurmasını bilmeyen, imla kuralları ile hiç tanışmamış bir kaleminden çıkan temelsiz ve kanıtız iddialarla insanların onlarca yıl hapse mahkum edilmek istenmesi ne kadar acıdır.

Kutlu ve Sargın dışındaki sanıkların davaya dahil edilmesi de temelsizdir. Bunların bir bölümünü aynı suçtan ikinci kez mahkum edilmek istenmektedir. 12 Eylül döneminin en sert günlerinde bile böyle hukuk dışı uygulamalar yapılmamıştır. Aynı şey Kutlu ile Sargın'ın çeşitli yazılardaki (Atılım ve Çark Başak'tan alınmış) kimi kelimeler, ibareler, deyişler öne sürülerek onlarca kez mahkum edilmek istenmesinde görülmektedir. Kutlu için birkaç ayrı dava açılması da bir başka hukuk dışı girişimdir.

Kutlu ve Sargın'ın yargılanacağı DGM'lerin kuruluşunun ve usul kanununun antidemokratikliği de unutulmamalıdır.

Savcılığın temel tezi komünistliğin demokrasi ile çeliştiği, demokratik düzenin komünizmi dışladığıdır. TBKP Programı Tasarısı'nda ve iki komünist önderin şimdiki kadarki mücadelelerinde parlak biçimde ortaya konmuş olduğu gibi komünist fikirler, komünist partisinin amaçları ve komünistlerin faaliyetleri demokratiktir, doğrudan demokrasinin yerleşip pekişmesine yöneliktir.

Buna karşılık iddianameye temel olan militarist ve gerici anlayış demokrasiyi reddeden, onun gelişmesini engellemeye çalışan, politik istikrarsızlığı ve gerginliği kışkırtan bir anlayıştır. Komünist partisinin serbest çalışmasına karşı çıkmak, komünist fikirleri savunmayı ağır hapis cezalarını hakeden bir suç gibi görmek, günümüzde sınıflar ve devletler arasındaki ilişkileri tehlikeli şekilde gerginleştirmeye hizmet eder. Bu ise barış ve demokrasiye zarar verir.

Bütün insanlığın ve halkımızın özlemi olan barış ve demokrasiye karşı bir nitelik taşıyan iddianame böyle olduğu için kanıt ve argümanlarında da çok zayıf ve inandırıcı olmaktan uzaktır.

Buna karşılık parlak komünist fikirleriyle, işkence sınavından başarıyla çıkıp, yığılgeç partimizin özgürlüğünü savunan önderlerimizle haklı ve güçlüyüz. Çok geniş demokrasi güçlerine gerek ülkede, gerekse dünyada savcılığın çağdışı mantığını sergilemeye ve onların dayanışmasını almak olanaklıdır.

İddianame ilk sayfasından son sayfasına kadar bir şeyi kanıtlamaktadır: Komünist Partisinin legal çalışması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Kutlu ve Sargın'ın girişimleri haklı ve doğrudur. KP'nin yasaklı tutulmasını hiçbir şeyle haklı göstermek mümkün değildir. Hükümet ve iddianamedeki bu çağdışı görüşlere sahip çıkacak, ya da demokratikleşme yolunda gereken adımları atacaktır.

ÖLÜMÜNÜN 40. YILINDA SABAHATTİN ALİ

Bir sabah İstanbul'lular gazetelerini alır almaz bir cinayet haberiyle irkildiler. Sabahattin Ali öldürülmüştü.

Gazete başlıklarına göre, Bulgaristan'a para karşılığında adam kaçıran bir şebekeden Ali Ertekin adındaki bir göçmen, Sabahattin Ali'yi öldürmüş ve katil yakalanmıştı. Ali Ertekin'in Milli İştihsalat Teşkilatı'nın adamı olduğu daha sonra basına yansayacaktı. Gazetelerde, Sabahattin Ali'nin sanık olarak mahkemelerde ifade verirken çekilmiş resimleri de yerliyordu.

Sabahattin Ali'yi çok geniş bir kitle tanıyordu. Şiirleri, gerçekçi öyküleri vardı. "İçimizdeki Şeytan" romanı geniş yankılar yapmış tartışmalara yolaçmıştı. Daha sonra 1943 yılında "Yeni Dünya" ve "Kürk Mantolu Madonna" isimli yapıtları basılacaktı. Yazdığı öykülerle emekçi halkın duygularına, düşüncelerine tercüman oluyordu. Bu nedenle basit, kendi işinde gücünde çalışanlar, arkasız memurlar, hayatın acılarıyla, yoksulluklarıyla yeni yeni tanışan genç insanlar bu büyük sanatçıyı sevir, onun yazılarında kendilerinden bir parça buluyorlardı.

Türkiye'nin giderek tüm dünyanın en büyük şairi olarak nitelendirilen Nazım Hikmet, Sabahattin Ali'nin ilk öyküleri üzerine şu yargıya varmıştı:

"Bence Sabahattin Ali'nin en kuvvetli tarafı kendine benzerliği, temiz ve yöntemli bir edebiyat kültürüne dayanarak, en yaratıcı anlamda gerçekçi oluşudur. Sabahattin köyü, kasabayı, köylüyü, kasabalıyı çok iyi biliyor, duyuyor ve yaşıyor. Dili pürüzsüz, görüşü dağıtıp yine bir noktada toplamasını büyük bir ustalıklı başarıyor."

Yalnız Nazım Hikmet mi? Türkiye'nin gelmiş geçmiş en seçkin eleştirmeni Nurullah Ataç da şu kanıdaydı:

"Sabahattin Ali, çorak zavallı köylüyü, köylünün yoksulluğunu, acılarını anlayıp anlatmaya çalışıyor."

Yine bir başka anlatımında Nazım Hikmet, Sabahattin Ali'yi şu sözlerle nitelenecekti:

"Sabahattin Ali, Türk edebiyatının ilk devrimci-gercekçi hikayecisi ve romancısıdır. Bugün memleket hikayeciliğinin başında giden genç üstat...Büyük Türk hikaye ve romanının tek bayrağı bilfiil sensin."

Tanınmış yazar Yaşar Nabi de şunları söylüyordu Sabahattin Ali için:

"Sabahattin Ali'nin imzası, hikaye ve roman vadisinde son yıllarda büyük boşluk içinde büyük bir ümit ışığı yakmakta idi."

Ama ne yazık ki bu ışık artık sönmüştü.

Sabahattin Ali 12 Şubat 1906'da Bulgaristan'ın Gümülcüne kazasına bağlı Eğridere köyünde doğmuştu. İlk öğrenimine İstanbul'da başlamıştı. Ortaokulu bitirdiği yıllarda babasını kaybeden Sabahattin Ali, öğrenimini sürdürme olanağı bulamayınca öğretmenliği seçmişti. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde öğretmenlik yapmıştı. Öğretmenliği sırasında "Memleket aleyhine menfi propaganda" yaptığı gerekçesiyle yargılandı.

Böylece Sabahattin Ali hapishaneyi ilk kez tanıyordu. Daha sonraki yıllarda ise Konya ve Sinop cezaevlerinde yatacaktı. Cezaevinde yattığı yıllarda Sabahattin Ali, bol miktarda öykü malzemesi toplamıştı.

Ankara'ya Devlet Konservatuarına Almanca öğretmeni olarak atandı. Değirmen, Kağı, Ses ve Kuyucaklı Yusuf romanları yayınlandı.

Sabahattin Ali, her yeni çıkan kitabıyla birlikte geniş emekçi kesimler içinde daha da sevilir, benimseniyordu. 1940 yılında "İçimizdeki Şeytan" kitabı yayımlandı. İrkçilerin tepkileriyle karşılandı. 1944 yılında Almanya, İtalya, Japonya'daki faşizm ve ırkçılık, dünyayı kana boyarken Türkiye'de de bir takım ırkçılar gençler arasındaki çalışmaların ürünlerini derlemeye yönelmişlerdi. "Orhun" dergisi bu akımın sözcülerindendi. Sabahattin Ali'yi hedef tahtası yapmakta gecikmediler. Ona ne konservatuarda ne de dışarda çalışma fırsatı vermiyorlardı. Hakkında bir sürü iftiralar uyduruyorlardı. Sol fikirlerinden dolayı komünist sayılıyor. Ve bu yüzden konservatuar, dan çıkarıldı. Sabahattin Ali ve arkadaşları baştaki iktidarın düşmanı olarak gösteriliyordu. Oysa Sabahattin Ali ve arkadaşları açıklıyordu:

"Biz irticanın, faşizmin ve faşistin düşmanıyız. Biz her çeşit yobazın ve yobazlığın düşmanıyız. Ve biz Türk halkının ekmeğine, hürriyetine ve istiklaline gözdikenlerin düşmanıyız."

Sabahattin Ali, konservatuardan çıkarıldıktan sonra kendini tamamen yazarlığa verdi. Ekmeğini kaleminden çıkaracaktı. İstanbul'da bir çok tanıdıkları vardı. Onlarla birlikte yayın hayatına atıldı. Ancak bir süre sonra Tan gazetesinin yakılmasıyla işsiz kaldı. Aziz Nesin, Rifat Ilgaz ve Mim Uykusuz'la birlikte "Markopaşa'yı çıkardı. O işte de ona rahat vermediler. Markopaşa sıkıyönetim tarafından kapatıldı. "Sırça Köşk" romanı yayımlandı. Bakanlar Kurulu kararınca toplatıldı.

O yıllarda Sabahattin Ali, yazılarıyla

iktidarın keyfi yönetimine, ağır vergilerle halkın belinin bükülmesine göz yumuyordu. Kimi çevrelere göre, Sabahattin Ali susturulması gereken aydınlardan biriydi. 1948 yılında Mehmet Ali Aybar'ın çıkardığı "Zincirli Hürriyet"teki bir yazısından dolayı kovuşturmayla uğradı. Üç ay hapis yattı.

Hapisten yeni çıkan Sabahattin Ali'nin ardından polis eksik olmuyor, bu büyük yazar en verimli çağında hem yoksulluğun hem polis baskısının cenderesinde sıkıştırılıyordu. Bu ülkemizde nice aydın, nice yazar ve düşünürün ortak yazgısı değil midir? Bu koca yazarı ekmek parası kazanmak ve yurt dışına çıkışın yollarını aramak için kamyon şoförlüğü yapmak zorunda bırakan ve sonra onun karanlık biçimde ölümünü hazırlayan korkunç mekanizma, Türkiye'de bütün ilerici insanları ezen demokrasinin olmadığı koşullarda işledi. Türkiye bunun sonucunda çok şey yitirdi, yitiriyor.

Bugün de aynı işkence, devlet terörü ve yıldırma mekanizması farklı koşullarda sürdürülmek isteniyor. Bu mekanizmanın kırılması, demokrasiye ulaşılması, insanların korkusuzca yazdığı, ürettiği, yarattığı bir Türkiye'ye varılması, yitirilenlerin yerini doldurmak, ileriye gitmek için temel bir zorunluluk oluyor.

Başarılı 2. sayfa

İşçileri Federasyonu'ndan birer temsilcinin söz aldığı toplantıda, iki genel sekreterin, tüm sendikacı ve politik tutukluların derhal serbest bırakılmalarını, tüm partilere örgütlenme serbestliği tanınmasını, politik mütecilerin özgürce yurda dönmelerini ve tüm Yunan işçilerinin dayanışmalarını isteyen çağrı oylamaya sunuldu. Toplantıya katılanlar bu öneriyi alkışlarıyla onayladılar.

Toplantının sonunda Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği önünde yapılması örgütlenen yürüyüş ise, Kutlu ve Sargın'a Özgürlük Komitesi'nin Büyükelçilikte aynı saatlerde bir görüşme yapmakta oluşu nedeniyle iptal edildi.

Atina Gönüllü Muhabiri

Savcı ne diyor, gerçek nedir?

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni legal olarak kurmak için yurda dönmüş bulunan TIP Genel Sekreteri Nihat Sargın ile TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu hakkında Ankara DGM savcılığının hazırladığı iddianame insanı şaşkına çeviriyor.

21. yüzyılın eşliğinde komünistler hakkında gerçeklere bu kadar aykırı bir değerlendirmeye nasıl yapılabilir? Hâla şu satırlar üniversite bitirmiş bir insanın kaleminden nasıl çıkabilir? "Komünizm prensibi, bizimle beraber olmayana ölümdür, orta yol yoktur." Toplumumuzun bu tür yalanlara inanması nasıl istenebilir?

Birakalım medeniyetin kurallarını, daha Türkçe imla kurallarını, dil bilgisi kurallarını bilmeyen kişilerin keyfi değerlendirmeleri ile nasıl olur da bütün yaşamları boyunca halkın esenliği için çalışmış insanlar onlara yıl ağır hapis cezalarına çarptırılmak istenir?

Düşünceye karşı bu kadar düşmanlık nasıl yapılabilir? Ankara DGM Savcılarının düşüncüyü suç saymaları binlerce yıl önceye kadar uzanıyor. İddianamede Eflatun bile komünist ilan ediliyor. Olanaklı olsa Çelebi Mehmet'ten sonra Şeyh Bedrettin'i bir kere daha kendileri astracaklar, İddianamenin ruhuna bu kadar koyu bir toplumsal ilerleme düşmanlığı sinmiştir.

Niçin bu korku? Komünistlerin özgürce çalışmasından, görüşlerini topluma açıklamasından, demokratik, çoğulcu bir rejimden niçin bu kadar korkuluyor?

Korku 12 Eylül rejiminin bir kere daha geri gelmemek üzere sona ermesindenidir. İddianame 12 Eylülcü mantığın demokrasi güçlerine karşı bir direnişinden başka bir şey değildir.

DGM savcılarının ağzından konuşan 12 Eylülcü mantıktır. O nedenle bütün gerçekler tersyüz edilmektedir.

"Sanık Nabi Yağcı ve A.Nihat Sargın tarafından savunulan devlet düzeninin demokratik devlet düzeni içinde düşülmesi yersizdir." (İddianame, s.228) İki komünist öndere yüzlerce yıl hapis isteminin tek gerekçesi budur. Bu aynı zamanda komünist partisinin güneş yüzü görmesinin yasaklanmasından da gerekçesidir. 1982 Anayasasını demokratik ilan eden savcılar, komünistlerin demokratik olmayan bir düzen savunduklarını öne sürmektedir.

TBKP Program Tasansı her satırıyla savcıları yalanlıyor. "Sosyalizmde daha az değil, daha fazla demokrasi, daha fazla özgürlük olacaktır. Emekçilerin kazanmış oldukları hak ve özgürlükler genişletilerek daha üst bir düzeyde gerçekleştirilecektir. Genel ve serbest seçim hakkı, partiler, sendikalar, öteki meslek örgütleri, dernekler ve demokratik girişimlerin özgürlüğü, kişi ve fikirlerin serbest dolaşımı, düşünce ve vicdan özgürlüğü, enformasyon özgürlüğü sağlam bir güvenceye kavuşacaktır." (s.59)

"Sosyalizm demokrasi temelinde kurulacaktır. Demokrasiyi güçlendirerek sosyalizme geçilecek, sosyalizmi güçlendire-

rek demokrasi geliştirilecektir. Sosyalizmin hareket güçlerinin bütün potansiyelinin seferber edilmesi, ancak azami demokratizm ile olanaklıdır." (s.59)

Savcıların savunduğu 12 Eylülcü mantığın amacını ise aşağıdaki satırlar pek güzel açıklıyor: "TBKP adına konuşurken sayın Kutlu'nun söylediklerini okudunuzsa, görmüşsünüzdür ki, TBKP demokrasiye bağlıdır. (Nereden bilelim diyemezsiniz, çünkü bu kuşkuyla öteki partilerimiz için de göstermeniz gerekir.), seçimle gelip seçimle gitmek ilkesini benimsemiştir. Ceza yasamızdaki gerekli değişiklikler yapılır da yasal komünist parti kurulursa, bizdeki görünün ve görünmeyen iktidarlara, bu durumda hangi 'gizli'yi karşısına alıp da halkı korkutacaktır? Bu açıdan bakıldığında, yasal komünist partilerin kurulmasına engel olunan ülkelerde düşün özgürlüğünün neden bir türlü oluşmadığı, yerleşmediği açıklık kazanır" (Melih Cevdet Anday, Cumhuriyet, 6 Kasım 1987, s.2)

İddianameye yansıyan mantık, kendisi gibi düşünmenin yok olmasını isteyen

mantıktır. Savcılar yalnızca iki komünist önderin ağır hapis cezalarına çarptırılmalarını istemekle yetinmiyorlar. Hâla Aydınlar Davası'nda beraat eden aydınların yaskısına yapışmayı düşünüyorlar (s.67), DİSK davasında yargılanan sendikacıları komünist parti ile itibatlandırmaya uğraşıyorlar (s.58), Behice Boran yoldaşın cenazesine katılan ya da İnsan Hakları Derneği'nin kampanyalarına imza veren yurttaşları suçlu ilan ediyorlar.

Türkiye'de bu mantık daha ne kadar etkili olacaktır? Şimdi demokrasi mücadelemizde yeni bir sınavla karşı karşıyayız. Düşüncüyü suç sayan, ancak karşıt düşüncelerin susturulduğu bir ortamda varlık koşullarına sahip olabilen saldırgan, yıkıcı politika ile gerçekten çoğulcu demokrasiyi, karşıt fikirlerin özgürce varolup gelişmesini ve uygar bir tartışmayı savunan demokratik, yapıcı politika karşı karşıyadır.

Ya demagoji, ya demokrasi! İkisinden biri kazanacak. Demokrasinin kazanmasından yana olmak, iki komünist önderin özgürlüğü için, komünist partinin serbestçe kurulup çalışması için seçimizi yükseltmeyi gerektiriyor. 12 Eylülcülüğe bu alanda indirilecek bir darbe onları bütün alanlarda geriletecektir.

İnsana, onun düşüncesine saygı, bu iddianamede bir kere daha kendini gösteren 12 Eylülcü mantığı etkisizleştirmek için her çabayı göstermeyi gerektiriyor. ■

EMEKCİLER BİRLEŞELİM, SESİMİZİ YÜKSELTELİM

Baştarafı 1. sayfada

Bir ülke olmaya devam ediyor. TIP Genel Sekreteri Nihat Sargın ile TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu kanısız ve temelsiz suçlamalarla mahkum edilerek komünist partisinin legal olarak kurulması önlenmek isteniyor. Sosyalist partinin kapatılması için anayasa mahkemesinde dava açılmış bulunuyor. Çoğulcu, demokratik bir rejim halkımıza hâla lüks görünüyor. Bu 1 Mayıs'ta tam, eksiksiz bir demokrasi için Kutlu ve Sargın'ın ve öteki politik tutukluların salıverilmesi için, genel politik af için, politik göçmenlerin özgürce ülkeye dönüşü için, cezâevlerinde insanca koşullar sağlanması için sesimizi yükseltelim.

ABD yönetimi ülkemiz topraklarına yeni nükleer silahlar ve kimyasal silahlar yerleştirmek için yoğun bir çaba içindedir. Askeri harcamaların artırılması için NATO tarafından baskı yapılmaktadır. Türkiye'yi Körfez savaşına sürüklemek isteyen Amerikancı güçler yaygın bir faaliyet göstermektedir. Bu 1 Mayıs'ta barış ve silahsızlanma istemlerimizi yükseltelim.

1 Mayıs sol güçlerin birliği yolunda yeni adımlar atılması için güzel bir olanaktır. bu olanağı hep birlikte değerlendirelim. Bütün sol güçler, yurt içinde olsun, yurt dışında olsun bulunduğumuz her yerde 1 Mayıs'ı daha da yakınlaşmanın, birbirimizi anlamamanın ve güçlerimizi birleştirmenin bir aracı yapalım.

Bizim yakınlaşmamız emekçilere büyük cesaret ve umut verecektir.

Yaşasın 1 Mayıs
Yaşasın emekçilerin barış ve demokrasi mücadelesi
Yaşasın sol güçlerin birliği

12 Nisan 1988

TIP
Merkez Komitesi

TKP
Merkez Komitesi

AKEL GENEL SEKRETERİ EZEKİAS PAPAYUANNU'YU YITIRDİK

Baştarafı 4. sayfada

Değerli yoldaşlar,

Emekçi Halkın İlerici Partisi AKEL'in Genel Sekreteri Ezekias Papayuanu yoldaşın ölümünü derin üzüntü ile öğrendik. Partilerimiz adına taziyetlerimizi iletiriz.

Papayuanu yoldaşın ölümü ile Partiniz ve Kıbrıs halkı, Yunan ve Türk Kıbrıslılar, gerici, emperyalist çevrelere karşı Kıbrıs'ın bağımsızlığı, egemenliği ve toprak bütünlüğü davasının aktif bir savaşçısını kaybetti.

Ezekias Papayuanu yoldaş, gerçek bir yurtsever ve bütün yaşamını Marksizm-Leninizm ilkelerinin gerçekleştirilmesine adanmış bir enternasyonalistti. O daima halkların kardeşliği, ilerici güçlerin birliği ve partilerimizin dostluk bağlarının barış ve toplumsal ilerleme yolunda kuvvetlendirilmesi için savaştı.

Türkiyeli komünistler ve ilerici güçler her zaman anısını yaşatacaklardır.

Komünist selamlarımla,

12 Nisan 1988

TIP MK adına
Osman Sakalsız

TKP MK adına
Mehmet Karaca

Doğu Akdeniz, Yakın ve Orta Doğu ve Kızıldeniz Bölgesi Komünist ve İşçi Partilerinin Filistin halkıyla dayanışma mesajı

Baştarafı 11. sayfada

İsrail askerlerinin ve kolonistlerinin Filistin halkına karşı insanlık dışı uygulamaları gün ışığına çıkmıştır.

Bölgedeki bütün halkları ve bütün insanlığı İsrail'in işgal altındaki Filistin topraklarında işledikleri suçlara derhal son vermeyi talep etmeye çağırıyoruz. Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde ulusal haklarını, kendi bağımsız devletlerini kurma hakları da dahil olmak üzere elde etmek için kahramanca mücadele eden Filistin halkını desteklemek üzere gösteriler yapmaya ve her yolla kuvvetlendirmeye çağırıyoruz.

Bölgemizde yaşayanları, Amerika Dışış-

leri Bakanı Shultz'un son ziyaretinde somutlanan Amerika planlarına karşı hareket etmeye çağırıyoruz. Bu plan Filistin halkının işgal edilmiş toprakları üzerindeki başarıları boğmak amacını taşımakta, bölgede emperyalizmin, siyonizmin ve Arap gericiğinin çıkarlarına uygun şüpheli ve ayrı anlaşmaları empoze etmek isteyen Camp David görüşmelerinin yeni bir biçimini devam ettirmek istemektedir. Açık ki, Amerikan emperyalizminin askersel, mali ve politik desteği olmaksızın, İsrail işgal ve baskı politikasını devam ettiremeyecektir. Filistin sorununun çözümü

ve bölgede gerçek ve kalıcı bir barışın başlanması çabalarını önlemeyecektir.

Ortadoğu sorununa gerçek ve kalıcı bir çözümün oluşturulabilmesi için ilk gereklilik, İsrail'in BM Güvenlik Konseyi daimi üyelerinin ve bazı partilerin yanısıra, Filistin halkının tek yasal temsilcisi olan FKO'nun de katılımıyla toplanacak uluslararası konferans ve 1987'den bu yana işgal altında bulunan bütün Arap topraklarından İsrail'in geri çekilmesidir. Sadece böyle bir konferans bölgedeki devletlerin güvenliğini ve tüm uluslarca tanınan sınırların güvenliğini sağlayabilir.

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI

MALİ ÖZVERİ (18) DEVAM

Köprü	68,-
Ayşe Yıldız	50,-
İleri Parti Örgütü	125,-
TOPLAM	17.141,- DM
	15 bilezik
	1,7 metre zincir
	2 küpe
	2 kolye

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (19)

Ali Çoban	40,- DM
Deniz Anıl	60,-
Onur Onurlu	140,-
Yaşeren	250,-
Bekir	50,-
Ekin	50,-
Mansur	50,-
Göçmen	100,-
Nejat	30,-
Saniye Sarıgül	200,-
Gülseren Ç.	100,-
İbo Sevimli	100,-
Aydın Zaralı	200,-
Yücel Karadeniz	50,-
Hülya Algül	10,-
Gazi	30,-
İlhami	20,-
Kamber	20,-
Abdullah	10,-
Size Güveniyoruz	126,-
Trabzonlu delikanlı	40,-
Leyla Güneş	50,-
Lider Mehtap	10,-
Ergin Gün	10,-
Server	10,-
H.Yıldırım	50,-
Y.Çoraklı	40,-
Recklinghausen'dan dostlar	390,-
Solmaz Küçük	100,-
DKP Knappschaft RE	50,-
Deniz Parti Örgütü	155,-
Zülfikar Devrim	150,-
Şükriye Kaya	176,-
8 Mart Kadınlar Grubu	250,-
Da.Yıldız	730,-
Işık Parti Örgütü	125,-
Hamo	70,-
Ali Durugöl	100,-
Muammer	40,-
İzden Fadime	10,-
Ahmet Dirican	100,-
Meryem Alaçam	150,-
TOPLAM	4.442,-DM

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (20) İSVİÇRE

Helene Bonjour	30,- Fr
Migymn Yubilvich	20,-
Arlette Chapuis	10,-
Kaber Filik	40,-
Özgür Çalışma Grubu (Cenevre)	3970,-
Dayanışma Grubu (Sion)	634,-
Barış Çalışma Grubu (Lozan)	550,-
Güneş Çalışma Grubu (Fribourg)	1360,-
Özdemir Şafak	500,-
Devrim Öz	200,-
Yaşemin Yüce	130,-
Barış Çağ	250,-
Lozanlı Ali	50,-
Arwangen	380,-
Ali ve Necia	500,-
H.H.	20,-
Ruşen Baysal	1000,-
K.Gazel	150,-
Hüseyin Yazılı	100,-
Ali K.	20,-
Berivan	100,-
D.Yıldız	100,-
E.Aras	50,-
Dr.Peter	50,-
Kadınlar Birliği	250,-
N.Büyükkaya Çalışma Grubu (Basel)	4695,-
St. Gallen	320,-
Veysel Ahmet	500,-
La Chaux de Fonds	480,-
Süleyman-Sadık	500,-
Maraş	380,-
Eski Tüfek	1000,-
Gül Rıza	250,-
Zürich Çalışma Grubu	600,-
Kadınlar Zürich'ten	250,-
Basel'den	300,-
G.Sevda	200,-
Dayanışma	175,-
TOPLAM	20.014,- Fr.

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (21) DANİMARKA

Nørrebro Dayanışma	572,- D.Kr
Arhus Dayanışma	3940,-
Amager Dayanışma	3123,-
Herlev Dayanışma	2660,-
Vesterbro	
DKP Konferansından	800,-

Vesterbro Dayanışma	1320,-
Osman Öz	100,-
Hababam	300,-
Fotoğrafçılar Sendikası	500,-
Ana	500,-
TOPLAM	13815,- D.Kr

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (22) HOLLANDA

Den Haaglı Kadınlar	2000,- Hl
Den Haag Dayanışma	2975,-
TOPLAM	4975,- Hl

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (23) FRANSA FORBACH'TAN

M.Coş	200,- FF
S.İr	50,-
M.Ak	200,-
Neco	500,-
Asir Yeşil	100,-
Seyfettin	100,-
Ah.Met	50,-
S.Yıldız	100,-
Selo	100,-
F.Beylik	100,-
S.Çam	1000,-
H.Dur	1000,-
H.İz	30,-
Z.An	50,-
Şah	100,-
Ali Pinar	50,-
Mistik	100,-
K.Pinar	100,-
Y.Uf	100,-
Duran	300,-
A.Çalıcı	200,-
Ke.Tür	1000,-
TOPLAM	5580,- FF

M.Schmed	200,- DM
H.Az	40,-
Ö.Yem	30,-
Diğer Alman demokratları	440,-
Diğer Alman demokratları	20,-
TOPLAM	730,- DM

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (24)

Alten Bochum	
Laar DKP	132,- DM
Essen Fakir	120,-
Essen E.Çakır	30,-
Essen Mehmet	20,-
Pakistanlı Dost	120,-
Yozgatlı İsmail	10,-

Kutlu ve Sargın serbest bırakılmalı, TBKP'nin legal olarak kurulmasının önündeki engeller kaldırılmalıdır!

Baştarafı 1. sayfa

gerçeği görmüş ve 12 Eylülcü mantığı reddetmiştir. Ankara DGM savcılarının Kutlu ve Sargın hakkında hazırladıkları iddianameye benzer iddianamelerle yargılanan yurtseverleri kamuoyu bağrına basmış, hatta kimilerini milletvekili seçmiştir.

Bugün toplumumuzda geniş güçler komünist partisinin legal olarak çalışabilmesinden yanadır. Kamu vicdanında 141. ve 142. maddeler çoktan aşılmıştır. Öyle ki, bugünkü rejimin sözcüleri bile genel sekreterlerimizin ülkeye dönüşü ile ilgili olarak yaptıkları açıklamalarda birçok kez ilerde bu yasağın kalkabileceğini belirtmek durumunda kalmışlardır.

İleride yasal olarak da suç olmaktan çıkacak bir konuda insanların bugün ağır hapis cezalarına çarptırılmak istenmesi ne anlama gelmektedir?

Komünist önderler hakkında Ankara DGM Savcılığının hazırladığı iddianame hukuki değil, politik bir belgedir. Amacı, 12 Eylülcülüğü, 1982 Anayasasını, antidemokratik uygulamaları savunmak, demokratikleşmeyi, çoğulcu, parlamenter, demokratik bir rejimin gerçekleşmesini önlemeye çalışmaktır. İddianame, iç ve dış politikada gerginliklerin artmasından ve sertlikten yana olan köhnemiş eski politik düşüncenin bir ürünüdür.

Günümüzde düşünceyi suç sayan 141 ve 142. maddeler ancak böyle bir mantıkla savunulabilir. Komünistler ancak kaba ve ilkel suçlamalarla politik yaşamın dışında tutulmak istenebilir. İddianame o nedenle sağduyuya tamamen yabancı bir mantıkla kaleme alınmıştır. Sorgulamadaki işkence, iddianamedeki saldırgan mantık ve komünistlere ve öteki ilerici güçlere yaşam hakkı tanımama saplantısı birbirine bağlıdır.

Eğer ülkemizde yeni, demokratik bir politik kültür yerleşecekse, gerçekten çoğulcu, karşılıklı saygı ve anlayışa dayalı bir politik mücadele ortamı oluşacaksa, bu mantık tümünden mahkum edilmelidir.

Öte yandan, bugünkü rejimin sözcüleri TBKP'nin legal olarak kurulması istemi karşısında, Türkiye'de zamanın bunun için henüz erken olduğunu söylüyorlar. Zamanın erken olup olmadığı tartışması bir yana, bugünkü iktidar sahipleri, bu açıklamalarıyla komünistliğin ileriki bir tarihte suç olmaktan çıkacağını söylemiş olmaktadır. Bu durumda yapılacak ilk iş Sargın ve Kutlu hakkındaki yargılanmanın ertelenmesi ve tahliyelerinin sağlanmasıdır.

Kamu vicdanında aşılmış olan 141 ve 142. maddelerin, komünist partisinin serbest faaliyetinin önündeki öteki yasal engellerin varlığını sürdürmesinin sorumlusu hükümettir. Hükümet ya iddianamedeki gerici, militarist güçlerin 12 Eylülcü mantığını savunacak ya da bu engelleri kaldırmak için gereken adımları atacaktır.

İddianamedeki politik mantığın yenilgiye uğratılması, Sargın ve Kutlu'nun serbest bırakılmasının sağlanması, 141 ve 142. maddelere karşı demokrasi mücadelesinin yükselmesi, demokrasi

isteyen bütün güçlerin çıkarına olacaktır. Gerici, militarist politikanın bir alanda geriletilmesi, bütün öteki alanlarda da geriletilmesi anlamına gelecektir.

Bütün yurtseverleri Ankara'da yargılanan komünist önderlerle dayanışmaya çağırıyoruz.

Kutlu ve Sargın serbest bırakılmalı, TBKP'nin legal olarak kurulmasının önündeki engeller kaldırılmalıdır!

12 Nisan 1988

TİP
Merkez Komitesi

TKP
Merkez Komitesi

Doğu Akdeniz, Yakın ve Orta Doğu ve Kızıldeniz Bölgesi Komünist ve İşçi Partilerinin Afganistan sorunu üzerine ortak açıklaması

Afganistan Demokratik Halk Partisi, Bahreyn Ulusal Kurtuluş Cephesi, AKEL, Mısır Komünist Partisi, Yunanistan Komünist Partisi, İran Tudeh Partisi, Irak Komünist Partisi, İsrail Komünist Partisi, Ürdün Komünist Partisi, Filistin Komünist Partisi, Suudi Arabistan Komünist Partisi, Suriye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Yemen Halkçı Birlik Partisi ve Doğu Akdeniz Yakın ve Ortadoğu ve Kızıldeniz Bölgesi Komünist ve İşçi Partileri Afganistan sorununun çözümü görüşmeleri üzerine aşağıdaki duyuruyu yaptılar:

Sorunun politik çözümü için bir dizi anlaşmalarla ilgili olarak görüşmelerin bugüne kadarki sonuçlarını olumlu değerlendirdik.

Sorunun sonucunun uluslararası barış ve güvenlik için belge oluşturacağını ve ayrıca bölgeye ilişkin sorunların da çözümü yolunda önemli bir adım olacağını kabul ederler.

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'daki askerlerini 15 Mayıs'tan itibaren geri çekmeye başlayacağını açıklayan M.Gorba-

çov ve Necibullah'ın 8 Şubat 1988 tarihli beyanlarını ve Sovyetler Birliği ile Afganistan Demokratiik Cumhuriyeti arasındaki anlaşmayı kutlarlar.

Bu anlaşmanın görüşmelerin bu yeni aşamasında Afganistan sorunun çözümü için 15 Mart 1988'de imzalanacak olan anlaşmanın yolunu açacağına inanırlar.

Bu nedenle, ulusal uzlaşma politikası ve gelecekteki hükümet sorunu Afganistan'ın kendi iç sorunu olduğunun altını çizerek,

Bu açıdan, Afganistan'ın içişlerine üçüncü ülkelerin dahil edilmesini reddederler. Bu tür olaylar yıllardır sorunun çözümü yolunda harcanan çabaları engeller; çözümü eteler ve bölgedeki en önemli tartışmalardan birinin sürdürülmesinin yolunu açar.

Bölgenin işçi ve komünist partileri bir kez daha Afganistan hükümeti ve halkıyla olan dayanışmalarını ve Afganistan Demokratiik Cumhuriyeti hükümetince sürdürülen gerçekçi ve vatansever politikayı tamamen desteklediklerini dile getirirler. ■

Doğu Akdeniz, Yakın ve Orta Doğu ve Kızıldeniz Bölgesi Komünist ve İşçi Partilerinin Filistin halkıyla dayanışma mesajı

Afganistan Demokratik Halk Partisi, Bahreyn Ulusal Kurtuluş Cephesi, AKEL, Mısır Komünist Partisi, Yunanistan Komünist Partisi, İran Tudeh Partisi, Irak Komünist Partisi, İsrail Komünist Partisi, Ürdün Komünist Partisi, Filistin Komünist Partisi, Suudi Arabistan Komünist Partisi,

Suriye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Yemen Halkçı Birlik Partisi ve Doğu Akdeniz, Yakın ve Ortadoğu ve Kızıldeniz Bölgesi İşçi ve Komünist Partileri İsrail ordusunun Filistin halkına karşı uyguladığı zalimce baskıları öfke ve nefretle kınarlar.

Devamı 10. sayfa

Genç Öncü ve İGD ortak delegasyonu Bulgaristan ve Çekoslovakya'yı ziyaret etti

İlerici Gençler Derneği ve Genç Öncü'nün bir ortak delegasyonu Mart ayında Bulgaristan ve Çekoslovakya'yı ziyaret ederek görüşmelerde bulundu. Dimitrovcu Genç Komünistler Birliği ve Sosyalist Gençlik Birliği Merkez Komitelerinin davetlisi olarak bu ülkelerde incelemelerde bulunan delegasyonla gençlik örgütlerinin temsilcileri Dünya barışı, silahsızlanma, uluslararası gençlik ve öğrenci hareketi ve ülkelerindeki güncel gelişmeler üzerine görüşmelerde bulunarak örgütleri arası karşılıklı ilişkileri değerlendirdiler.

DGKB, GENÇ ÖNCÜ VE İGD ORTAK AÇIKLAMASI

Konuk delegasyon Bulgaristan'da çeşitli DGKB birim örgütlerini, Blageovgrad kenti belediye komitesini değişik gençlik ve öğrenci kuruluşlarını ve Bulgar halkının yiğit evladı Georgi Dimitrov'un anıtını ziyaret etti.

DGKB Merkez Komitesi Sekreterlerinden Nikolay Kamov ile yapılan görüşme sonucunda basına sunulan ortak açıklamada özet olarak şu görüşler belirtildi:

"Türkiye'deki gelişmeler, özellikle demokratik gençlik ve öğrenci hareketinin, demokratik hak ve özgürlükler ile genç kuşakların çıkarları için yürüttüğü mücadele görüşmelerde önemli bir yer tuttu. Bu bağlamda, gençlik örgütleri temsilcilerini de kapsayan, yurt dışında politik göçmen olarak yaşayan Türkiyeli demokratların ülkelerine özgürce dönme hakkı için başlattıkları hareketin önemi vurgulandı.

Türkiyeli gençlik örgütlerinin temsilcileri, DGKB'nin 15. Kongre kararlarının ve Bulgar Komünist Partisi Ulusal Konferansı'nın yaşamın tüm toplumsal-politik alanlarında yeni ve nitel bir gelişmeyi içeren politikasının stratejik yöneliminin yaşama geçirilmesi yönünde DGKB'nin etkinlikleri konusunda bilgilendirildiler.

Türkiye ilerici devrimci, demokratik gençliğinin birliğini sağlama yönünde çaba harcayan her iki örgütün temsilcileri kardeş DGKB'yi bu süreç konusunda bilgilendirdiler. Konuk delegasyon bu bağlamda Türkiye Komünist Partisi ve Türkiye İşçi Partisi'nin birleşme çalışmalarına büyük değer verdiklerini ve Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin legal olarak kurulması mücadelesini selamladıklarını belirttiler. Genç Öncü ve İGD Temsilcileri DGKB ve Bulgar gençliğinin Türkiye'de politik yaşamın demokratikleştirilmesi, insan haklarının yaşama geçirilmesi ve komünist hareketin lealleşmesi alanlarında

rında yükselttikleri ve sürdürdükleri dayanışma için teşekkürlerini iletiler.

Taraflar, ortak açıklamada SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gobaçov ve ABD Devlet Başkanı Ronald Reagan tarafından imzalanan, orta ve orta-kısa menzilli nükleer füzelerin imhasını öngören anlaşmayı selamlayarak, uluslararası yumuşamanın dünya gençlik ve öğrenci hareketine yaptığı olumlu etkinin önemini dile getirdiler.

Balkan ülkeleri dışişleri bakanlarının Belgrad buluşmasının sonuç ve yönelimlerini olumlu bir gelişme olarak değerlendirdiler. Delegasyon BKP ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti hükümetinin Balkanlar, Avrupa ve dünyaya yönelik barış politikası üzerine bilgilendirildi. Tarafların Balkanların nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması ve ekolojik korunması yönündeki çabaları selamladıkları ortak açıklama şöyle sonuçlanmaktadır:

Taraflar Arnavutluk, Bulgaristan, Kıbrıs, Romanya, Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan gençliğinin barış, dostluk ve karşılıklı anlayış için çok yönlü işbirliğinin daha da geliştirilmesinin önemini altını çizdiler.

Her iki taraf, dünyada barış ve yaşamın korunması için değişik politik ideolojik ve felsefi görüşlerden tüm barış sever güçlerin birliğini pekiştirmelerini ve ortak etkinliklerini artırmalarını güncel görev saymaktadırlar. Bu doğrultuda dünya gençliğinin ve öğrencilerinin seçkin temsilcileri Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu ve Uluslararası Öğrenciler Birliğinin rolü ve çalışmalarına büyük değer biçildi. DDGF ve UOB'nin bünyesindeki yenilenme sürecinin, dünya gençliğinin işbirliği ve yakınlaşmasına yaptığı katkının önemine işaret edildi.

1989 yılında Pyong Yang'da gerçekleştirilecek olan 13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin desteklendiği belirtildi.

DGKB, Genç Öncü ve İGD temsilcileri örgütleri arasındaki kardeşçe ilişkilerin derinleştirilmesi, çok yönlü işbirliği ve deney alış verişinin geliştirilerek sürdürülmesi yönündeki kararlılıklarını dile getirdiler.

*

Delegasyon, Çekoslovakya ziyareti sırasında Sosyalist Gençlik Birliği (SSM) Merkez Komitesi'nde çeşitli görüşmelerde bulundu. Uluslararası İlişkiler Sekreteri Çekoslovakya'da yenilenme süreci üzerine bilgiler vererek Türkiye'deki gelişmeleri yakından izlediklerini anlattı. İGD-Genç Öncü delegasyonu Türkiye gençliği ve öğrencilerinin içinde bulunduğu koşulları, mü-

cadele hedeflerini ve karşılaşılan sorunları anlatarak güncel gelişmeler üzerine bilgilendirdi.

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın ve Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun tutuklanmaları ve işkence görmeleri kınanarak derhal serbest bırakılmaları ve özgür politik faaliyetlerde bulunma haklarının sağlanması talebi için SSM'in dayanışma faaliyetleri üzerine bilgi verildi. Türkiye'de tüm politik tutukluların serbest bırakılması ve komünist parti üzerine konan yasağın kalkması ile insan haklarının ve demokrasinin gerçekleştirilmesinin birbirinden ayrılmaz bir bütün oluşturduğu gerçeği vurgulandı.

Dünya barışının güvence altına alınmasının yakıcı önemi belirtilerek orta ve orta-kısa menzilli nükleer füzelerin imhasına ilişkin anlaşma bu yönde atılan büyük bir adım olarak değerlendirildi. Gençler ve öğrencilerin uluslararası dayanışma ve dostluğunun bu süreçte önemli katkılarda bulunacağı tespit edildi.

Aynı konular delegasyonun değişik düzeylerde SSM örgüt birimleri ile, öğrencilerle, sosyal, politik ve kültürel kuruluşlarla ve Ulusal Cephe Dayanışma Komitesi ile karşılaşma ve görüşmelerinde de ele alındı. Sosyalist sistemin gençler ve öğrencilere getirdiği kazanımlar ve olanaklar, karşılaşılan sorunlar yerinde incelendi. Yenilenme sürecinin boyutları, aşımaya çalışılan güçlükler ve alınan önlemler üzerine görüşüldü.

Gezinin bir diğer önemli etkinliğini SSM Gençlik Klubünde düzenlenen "Türkiye ile Dayanışma Toplantısı" oluşturdu. Prag'daki SSM aktivistleri, gençlik ve öğrenci temsilcilerinin geniş katılımıyla gerçekleşen toplantıda konuk delegasyon üyeleri ve TKP'den bir temsilci birer konuşma yaptılar. Karşılıklı soru ve cevaplarla yoğun ve canlı bir tartışma biçiminde süren görüşmede gençler ve SSM temsilcileri Türkiye demokratik gençlik ve öğrenci hareketi ile dayanışmalarını güçlendirme isteminde olduklarını belirttiler. Ayrıca, Prag Üniversitesi'nde Kutlu ve Sargın yoldaşlarla dayanışma için açtıkları imza kampanyası üzerine delegasyon bilgilendirici ve bu kampanyanın etkin biçimde sürdürüleceği belirtildi.

Kapsamlı ve zengin biçimde bir bilgi, deney ve görüş alış verişinde bulunan bu ziyaretin Çekoslovakya ve Türkiye gençliği ve öğrencilerinin dayanışmasını güçlendirmede kardeş örgütlerimiz arasında ilişkilerin geliştirilmesinde ve uluslararası demokratik gençlik ve öğrenci hareketine katkılarda koordinasyon ve işbirliğinin iyileştirilmesinde büyük öneme sahip olduğu belirtildi.